

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalous

Mediatuotanto

2018

Maria Ojanperä

VERKKOSIVUJEN VISUAALISEN OHJAAVUUDEN JA VUOROVAIKUTUKSEN KEHITTÄMINEN

– Kohteena Lukkari-julkaisujärjestelmällä toteutetut
Iisalmen seurakunnan verkkosivut

Maria Ojanperä

VERKKOSIVUJEN VISUAALISEN OHJAAVUUDEN JA VUOROVAIKUTUKSEN KEHITTÄMINEN

- Kohteena Lukkari-julkaisujärjestelmällä toteutetut Iisalmen seurakunnan verkkosivut

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää ja uudistaa Iisalmen seurakunnan verkkosivustoa. Uudistusten kohteena olivat etusivu, Tule mukaan -osion toimintaa eri kohderyhmille esittelevät pääsivut alasiivun ja Apua ja tukea elämään -pääsivut ja alisivut. Uudistuksissa kiinnitettiin erityistä huomiota vuorovaikutuksellisiin elementteihin ja visuaaliseen ohjaavuuteen. Sivunäkymien kehittämisessä tavoiteltiin työpöytänäkömän ja mobiilinäkömän käyttäjiä palvelevaa lopputulosta.

Verkkosivut on ymmärretty opinnäytetyössä käyttöliittymänä, joka muodostuu kaikesta mitä sivulla esitetään. Kehittäminen ja uudistaminen on perustunut aiheeseen liittyvään teoriakirjallisuuteen, verkkojulkaisuihin ja Google Analytics -sovelluksen antamaan käyttäjädataan.

Iisalmen seurakunnan verkkosivut on julkaistu vuonna 2015 Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tarjoamalla Lukkari-julkaisujärjestelmällä. Järjestelmä on räätälöity yhdessä seurakuntien kanssa ja se kehittyy jatkuvasti. Opinnäytetyössä tehdyt uudistukset toteutettiin hyödyntämällä uusia sivumalleja, ominaisuuksia ja päivittämällä sivuston arkkitehtuuri vastaamaan vuonna 2017 toteutettua päänavigaation muutosta.

Työn tilaajana toimii Ylä-Savon seurakuntayhtymän viestintäpalvelut. Opinnäytetyössä tehtyä kehitystyötä voidaan hyödyntää myös muiden seurakuntayhtymään kuuluvien seurakuntien verkkosivuilla (Lapinlahti, Pielavesi, Sonkajärvi, Varpaisjärvi).

Opinnäytetyössä onnistuttiin asetetuissa tavoitteissa. Uudistetut sivut ovat visuaalisesti ohjaavat, vuorovaikutuselementit antavat käyttäjille mahdollisuuksia toimia ja käyttää sivustoa itselleen sopivalla tavalla. Etusivu on harkittu kokonaisuus. Tule mukaan -osion pääsivut esittelevät toiminnan kattavasti nopealla silmäilyllä. Apua ja tukea elämään -sivu nostaa erilaiset avun ja tuen muodot helposti tutkittavaksi. Sivut palvelevat aiempaa paremmin ja miellyttävämmiin työpöytäversion kuin mobiiliversion käyttäjiä. Seurakunnan työntekijöille on aiempaa helpompaa viestiä ajankohtaisista tapahtumista ja nostaa esiin toimintaa, johon he toivovat lisää osallistujia.

ASIASANAT:

Verkkosivut, käyttöliittymä, visuaalinen ohjaavuus, vuorovaikutus.

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business | Media Management

2018 | 61 pages

Maria Ojanperä

DEVELOPING VISUAL GUIDELINES AND INTERACTIONS OF THE WEBSITES

- Targeted Iisalmi Parish websites, created by the Lukkari-publishing system

The purpose of this thesis was to develop and renew the website of the Iisalmi parish. The reforms focused on the front page, the "Come by" (Tule mukaan) -section main pages for the different target groups, the Help and Support for Life (Apua ja tukea elämään) -main page and their subpages. In the reforms, special attention was paid to interactive elements and visual guidelines. The development of pages views was intended to serve the desktop view and the users of the mobile view.

Web pages are understood in the thesis as a user interface, which consists of everything on the page. Development and renewal has been based on related theoretical literature, online publications and user data provided by Google Analytics.

The Iisalmi parish web site has been published in 2015 by the Lukkari publishing system provided by the Evangelical Lutheran Church of Finland. The Publishing system is tailored together with the parishes and it is constantly evolving. The reform of the thesis was carried out by utilizing new page templates, features and updating the architecture of the site to reflect the change in the main navigation in 2017.

The work is commissioned by the Ylä-Savo parish union communications services. The development work that has been done in the thesis can also be utilized on the websites of other parish union`s parishes (Lapinlahti, Pielavesi, Sonkajärvi, Varpaisjärvi).

The thesis was successful in the set goals. The revised pages are visually guiding, interacting elements give users the ability to operate and use the site in a way that suits for them. Front page is carefully considered and functional entirety. The "Come by" (Tule mukaan) -section main pages showcase the activities comprehensively with a quick glance. Help and support for life (Apua ja tukea elämään) -main page bring various types of help and support easily to investigate. Pages serve both, desktop and mobile users, better and more comfortably. For the parish workers, it is now easier to make communication in webpages about current events and to highlight activities that will attract more participants.

KEYWORDS:

Websites, interface, visual control, interaction.

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	7
2 TOIMEKSIANTAJAN ESITTELY	8
2.1 Ylä-Savon seurakuntayhtymä	8
2.2 Ylä-Savon seurakuntayhtymän viestintäpalvelut	8
2.3 Sivustojen uudistamisen tarve	9
2.4 Yhteistyö tilaajan ja työntekijöiden kanssa	10
3 LUKKARI-JULKAISUJÄRJESTELMÄ	12
4 GOOGLE ANALYTICS -RAPORTTI	14
4.1 Yleisön yleiskatsaus	15
4.2 Laitteet joilla sivustoa käytetään	16
4.3 Yksilöidyt sivun katselut	16
4.4 Suosituimmat tulotavat sivustoon	18
5 KÄYTTÖLIITTYMÄ SELAINIKKUNAN SISÄLLÄ	20
5.1 Käytettävyys	20
5.2 Käyttöliittymä	20
6 KÄYTTÖLIITTYMÄN VISUAALISEN TASON TARKASTELU	22
6.1 Sivustomallin kiinteät elementit	22
6.2 Etusivu	24
6.3 Kohderyhmien pääsivut Tule mukaan -osiossa	27
6.4 Apua ja tukea elämään -pääsivu	29
6.5 Käyttöliittymän arkkitehtuurin tarkastelu	31
7 VISUAALISEN OHJAAVUUDEN JA VUOROVAIKUTUKSEN KEHITTÄMINEN	34
8 SIVUSTOLLA TEHDYT UUDISTUKSET	36
8.1 Etusivu	36
8.1.1 Päivän sana	37
8.1.2 Kuvakaruselli	38
8.1.3 Etusivun linkkilistauksien esitystyylit ja sisältö	39
8.1.4 Uudistunut etusivu	43

8.2 Tule mukaan -osion pääsivut	47
8.2.1 Muutokset arkkitehtuuriin – Sivurakenteen uudistukset	47
8.2.2 Pääsivujen uusi sivumalli	49
8.3 Apua ja tukea elämään -osio	55
8.3.1 Kuva uudesta Apua ja tukea pääsivusta	57
9 LOPPUPOHDINTA	58
9.1 Kehitysehdotukset	59
LÄHTEET	60

KUVAT

Kuva 1. Yleisön yleiskatsaus. (Kuvakaappaus Ylä-Savon seurakuntayhtymän Google Analytics tili 2018).	15
Kuva 2. Suosituimmat kanavat. (Kuvakaappaus Ylä-Savon seurakuntayhtymän Google Analytics tili 2018).	18
Kuva 3. Etusivu työpöytänäkyssä.	22
Kuva 4. Etusivun mobiilinäkymä., Kuva 5. Päänavigaation mobiilinäkymä.	23
Kuva 6. Alatunnisteet	24
Kuva 7. Etusivu kokonaisuudessaan työpöytänäkyssä.	25
Kuva 8. Esimerkki Lapsille ja lapsiperheille -alasilulta.	28
Kuva 9. Apua ja tukea elämään -pääsivu ennen muutoksia.	30
Kuva 10. Päänavigaatio ennen muutoksia 2017.	32
Kuva 11. Päänavigaatio muutosten jälkeen 2017.	32
Kuva 12. Heatmaps, katseen piirtämät lämpökartat. (https://media.nngroup.com/media/editor/alertbox/f_reading_pattern_eyetracking.jpg)	35
Kuva 13. Etusivu. Alueet joihin muutoksia voidaan tehdä.	36
Kuva 14. Päivän sana ennen muutoksia.	37
Kuva 15. Päivän sana muutosten jälkeen työpöytänäkyssä.	38
Kuva 16. Etusivun luonnos 1. Kuva 17. Etusivun luonnos 2.	40
Kuva 18. Lisänaavigaatio ennen muutoksia.	41
Kuva 19. Lisänaavigaatio muutosten jälkeen.	41
Kuva 20. Sivun alaosan linkkilistaus lisänavigaation alapuolella ennen muutoksia.	43
Kuva 21. Sivun alaosan linkkilistaus lisänavigaation alapuolella uudella esitystyylillä.	43
Kuva 22. Etusivu muutosten jälkeen työpöytäversiossa.	45
Kuva 23. Etusivu uudistusten jälkeen mobiilinäkymässä.	46
Kuva 24. Jumalanpalvelukset ja uskonelämä -pääsivu ennen muutoksia.	51
Kuva 25. Uudistettu Jumalanpalvelukset ja uskonelämä -pääsivu.	52
Kuva 26. Lapsille ja perheille -pääsivu ennen muutoksia.	53
Kuva 27. Uudistettu Lapsille ja lapsiperheille -pääsivu.	54
Kuva 28. Uudistettu Apua ja tukea elämään -pääsivu.	57

TAULUKOT

Taulukko 1. Laitteet joilla sivustoa käytetään.

16

Taulukko 2. Yksilöidyt sivun katselut.

17

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää Iisalmen seurakunnan verkkosivustoa. Opinnäytetyön yhteydessä tehtävät uudistukset kohdistuvat etusivulle, Tule mukaan -osion eri kohderyhmien pääsivuille ja näiden alisivuille sekä Apua ja tukea elämään -osion pääsivulle ja alisivuille. Uudistuksissa kiinnitetään erityistä huomiota vuorovaikutuksellisiin elementteihin ja visuaaliseen ohjaavuuteen. Sivustonäkymien kehittämisessä tavoitellaan työpöytä näkymän ja mobiilinäkymän käyttäjiä palvelevaa lopputulosta.

Opinnäytetyössä toteutetaan myös Google Analyticsin dataan perustuen raportti, joka on Iisalmen seurakunnan verkkosivuilla vuosittain toteutettavaa, vain yleiskatsauksen sisältävää raporttia laajempi. Raportti tuo taustatietoa uudistusten suunnittelun tueksi ja raporttia voidaan hyödyntää viestinnän kehittämisessä yleisemminkin.

Verkkosivujen uudistaminen ja kehittäminen pohjaa tietoon, jota on hankittu opinnäytetyön aikana lähdekirjallisuudesta ja verkkoaineistoista. Ideoita on haettu myös käymällä läpi kymmeniä Lukkari-verkkajulkaisujärjestelmällä toteutettuja seurakuntien verkkosivuja. Seurakuntien verkkosivut poikkeavat paljon toisistaan vaikkakin julkaisujärjestelmä on sama.

Ylä-Savon seurakuntayhtymän ja siihen kuuluvien seurakuntien (Iisalmi, Lapinlahti, Pielavesi, Sonkajärvi, Varpaisjärvi) verkkosivut on toteutettu Liferay-pohjaisella Lukkari-julkaisujärjestelmällä. Lukkari-julkaisujärjestelmän taustalla on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja seurakuntien verkkohanke, jossa seurakunnille kehitettiin yhteinen verkkosivujen konsepti. Ylä-Savon seurakuntayhtymä on ollut pilottiseurakuntana mukana sivuston kehittämisessä vuodesta 2013. Ylä-Savon seurakuntayhtymän ja viiden seurakunnan sivustot on otettu käyttöön vuoden 2015 helmikuussa. Julkaisujärjestelmä on jatkuvakehitteinen. Ylä-Savon seurakuntayhtymän seurakunnissa sivustoihin on pyritty tekemään muutoksia Lukkarin kehitystyön tahdissa, mutta perusteellisempaa tarkastella sivustoihin ei ole tehty käyttöönoton jälkeen. Sivusto on otollinen kohde opinnäytetyön aiheen ja tavoitteiden kannalta.

2 TOIMEKSIANTAJAN ESITTELY

2.1 Ylä-Savon seurakuntayhtymä

Ylä-Savon seurakuntayhtymään kuuluu viisi itsenäistä ja omaleimaista seurakuntaa: Iisalmen-, Lapinlahden-, Pielaveden-, Sonkajärven-, ja Varpaisjärven seurakunta. Viiden seurakunnan alueella on jäseniä yhteensä noin 31 735 (2017). Jäsenmäärältään Iisalmen seurakunta on suurin 17 102 jäsenellä.

Ylä-Savon seurakuntayhtymän tehtävä on huolehtia omaisuuden hoidosta, hautaustoimista, toimistopalveluista sekä talous- ja henkilöstöhallinnosta jäsen seurakunnissa. Ylä-Savon seurakuntayhtymän palvelualueita ovat hallinto ja henkilöstö-, taloushallinto-, kiinteistöjen hoito-, leirikeskus ja ateria-, hautaustoimi-, keskusrekisteri- ja viestintäpalvelut.

Seurakuntien tehtäväalueita ovat jumalanpalveluselämä, sielunhoito, lapsityö, nuorisotyö, diakoniatyö, lähetystyö, musiikkityö ja ystävyysseurakuntatoiminta. Nämä ovat seurakuntien työaloja. Tehtäväalueillaan seurakunnat vastaavat ja suunnittelevat toimintansa itsenäisesti. Opinnäytetyön aikana toteutettavat muutokset verkkosivustolla ja sivujen sisällöissä koskevat seurakuntien tehtäväalueisiin kuuluvaa toimintaa. (Ylä-Savon seurakuntayhtymä 2018a.)

2.2 Ylä-Savon seurakuntayhtymän viestintäpalvelut

Opinnäytetyön toimeksiantaja, Ylä-Savon seurakuntayhtymän viestintäpalvelut tukevat viestinnällisin keinoin seurakuntayhtymää ja jäsen seurakuntia sisäisen ja ulkoisen viestinnän tehtävissä. Viestintäpalvelut vastaavat seurakuntayhtymän palvelualueiden viestinnästä ja tukevat, kehittävät ja luovat yhteisiä käytäntöjä jäsen seurakuntien viestintään yhdessä seurakuntien kanssa.

Viestintäpalvelut tuottavat seurakunnille yhteistä kirkkovuoden tapahtumiin liittyvää viestintää ja auttavat seurakuntien työntekijöitä viestimään säännöllisesti kokoontuvista ryhmistä ja yksittäisistä tapahtumista. Jäsen seurakunnissa erityisesti tapahtumaviestintä on merkittävä viestinnän osa-alue. Viestintää toteutetaan monikanavaisesti seurakuntien

omilla verkkosivuilla, jäsenseurakuntien yhteisissä sosiaalisen median kanavissa, alueen medioissa sekä erilaisten painettujen julkaisuiden muodossa. (Ylä-Savon seurakuntayhtymä 2018b, viestintäohjelma.)

Verkkosivut ovat keskeinen viestinnän ja erityisesti tapahtumaviestinnän sisältöjen lähde ja väline. Monikanavaista tapahtumaviestintää toteutetaan kirkkovuoden pyhien, yksittäisten isompien tapahtumien sekä seurakunnan järjestämään toimintaan liittyen ns. viestintäputkessa. Se tarkoittaa, että tapahtumasta luodaan verkkosivuille tapahtuma, tapahtuma nostetaan etusivulle ja jaetaan sosiaalisen median kanavissa. Julkaisujärjestelmässä on huomioitu eri ominaisuuksin yhteys sosiaalisen median kanaviin. Lisäksi sovitusta tapahtumista tuotetaan puffijuttu medialle, luodaan tapahtumamainos infonäyttöön ja tarvittaessa ostetaan mainostilaa sekä toteutetaan painettuja julkaisuja. Kaikissa julkaisuissa on ohjaus verkkosivuille.

Viestintäpalvelut ylläpitävät seurakuntayhtymän ja viiden seurakunnan verkkosivuja. Seurakunnan työntekijöillä on päivitysvastuu verkkosivuilla omiin työalueisiin kuuluvista sisällöistä ja tapahtumien luomisesta Lukkariin tapahtumakalenteriin. Viestintäpalvelut päivittävät ja ylläpitävät sivustoa muilta osin sekä kouluttavat ja ohjaavat työntekijöitä Lukkari-julkaisujärjestelmän käyttämisessä. Viestintäpalveluiden tiedottaja toimii kaikkien sivustojen päätoimittajana.

2.3 Sivustojen uudistamisen tarve

Lukkari-julkaisujärjestelmän kehittäminen on jatkuvaa. Vuoden 2015 käyttöönoton jälkeen julkaisujärjestelmään on tullut paljon uutta ja päänavigaatioon saakka ulottuvia muutoksia. Julkaisujärjestelmän kehitystä koordinoi Kirkon viestinnän Verkkopalveluyksikön Lukkari-tiimi. Verkkosivujen paikallisen kehittämisen tarve ei johdu ainoastaan uusien ominaisuuksien tuomisesta järjestelmään. Kehittämisen ja uudistamisen tarve verkkosivuilla johtuu myös yleisestä teknisestä kehityksestä, käyttäjien käyttötapojen muutoksista ja organisaatioiden toiminnassa tapahtuvista muutoksista.

Käyttöönottamisesta on kulunut jo joitakin vuosia ja työntekijöiden tekemä päivitystyö on vakiintunutta. Päivitystyössä esiintyvät hankaluudet ovat toistuvia ja tunnistettavia. Lukkari-julkaisujärjestelmän ominaisuuksilla on mahdollista ratkaista näitä ongelmia. Ongelmat liittyvät työalojen sivuilla sisältöjen esille tuomiseen ja ylimääräiseen työhön, jota

syntyy saman sisällön syöttämisestä useisiin paikkoihin. Päänavigaatiossa kesällä 2017 tapahtunut muutos on sivustolla kesken.

Käyttöönoton yhteydessä sivuston sisältöjä on luotu tiiviisti yhdessä työntekijöiden kanssa. Käyttöönottoprojektin edetessä on tehty päätöksiä, valintoja, linjauksia, rajauksia ja valittu toteutustapoja. Tästä prosessista alkaa olla sopivasti aikaa, jotta asioita voidaan lähteä tarkastelemaan uudessa tilanteessa, nyt käytössä olevien ominaisuuksien ja esiin tulleiden muutostarpeiden kannalta. Opinnäytetyössä tehtyä kehitystyötä ja uudistuksia voidaan soveltuvilta osin hyödyntää myöhemmin myös Ylä-Savon seurakuntayhtymään kuuluvien neljän muun seurakunnan verkkosivuilla.

2.4 Yhteistyö tilaajan ja työntekijöiden kanssa

Olen toiminut Ylä-Savon seurakuntayhtymän viestintäpalveluissa vt. tiedottajana syyskuusta 2016 saakka. Työ painottuu verkkoviestintään. Tehtäviini kuuluu seurakuntayhtymän ja viiden seurakunnan eli yhteensä kuuden verkkosivuston sekä yhteisten sosiaalisen median kanavien päätoimittajuus. Olen ollut myös mukana sivuston käyttöönottoon liittyvissä projekteissa.

Verkkosivuilla tehtävät uudistukset kuuluvat työtehtäviini, mutta opinnäytetyö työn ohella toi mahdollisuuden syventyä oppimaan ja kehittämään työssäni tarvittavaa osaamista. Samalla se toi toimeksiantajalle mahdollisuuden saada lisäresursseja uudistusten suunnitteluun. Projektin alussa sovimme toteutustavoista ja tehtävien jakautumisesta työajalle ja omalle ajalle. Sovitun mukaan suunnittelu tapahtuu omalla ajalla ja varsinainen toteutus työajalla. Työntekijät osallistuvat projektiin vain niiltä osin kuin on välttämätöntä. Työntekijöille helpoin ja selkein tapa osallistua on muutossuunnitelmien läpikäynti sisällön osalta ja sivumallin esittely lähempänä muutosten valmistumista.

Toimeksiantaja on tarkastellut sivuston muutoksia niiden edistyessä. Toimeksiantajan kanssa olemme käyneet läpi erityisesti etusivuun liittyviä ehdotuksia. Olen luonut valmiita ehdotuksia muutoksista ja olemme näitä yhdessä vertailleet. Tilaaja on tehnyt lopullisen päätöksen osassa etusivun linkkivalintoja sekä määritellyt mm. sosiaalisen median linkkien esitystyylin. Muilla sivuilla tehdyt muutokset on käyty läpi, mutta niihin liittyvät valinnat olen tehnyt itsenäisesti.

Läpi projektin olen viestinyt muutoksista työntekijöille ja antanut mahdollisuuden kommentointiin. Muutossuunnitelmia olemme käyneet läpi tapaamisissa. Kesäaikana työntekijöiden loma-aikojen ja leirityön vuoksi toteutin uudistuksista viestimistä pääsääntöisesti sähköpostitse. Toimitin myös ohjeistuksia niiden muutosten osalta, jotka toivat uutta päivityskäytäntöihin.

Syksyn toimintakauden alkaessa olen esitellyt muutokset työalojen vastaaville ja osalle työntekijöistä, sekä nuorisotyön osalta koko työntekijäryhmälle. Samalla olen saanut joi-takin muutospyyntöjä lähinnä yksittäisiä kuvavalintoja koskien. Palaute uudistuksista on ollut pääsääntöisesti positiivista. Viestiminen verkkosivujen muutoksista ja uusista päivi-tyskäytännöistä jatkuu varsinaisen opinnäytetyön valmistumisen jälkeenkin.

3 LUKKARI-JULKAISUJÄRJESTELMÄ

Ylä-Savon seurakuntayhtymän ja sen viiden jäsenseurakunnan verkkosivut on toteutettu Lukkari-julkaisujärjestelmällä. Lukkari-julkaisujärjestelmän taustalla on seurakuntien verkkohanke (2013-2014), jossa suunniteltiin seurakuntien yhteiseen käyttöön kotisivujen julkaisujärjestelmä ja verkkopalveluympäristö. Ideana oli saattaa yhteen seurakuntien verkkopalvelut ja kirkon yhteinen evl.fi-palvelu, jolloin eri seurakunnat voisivat hyödyntää kirkon tuottamia sisältöjä verkossa ja tarjota seurakuntalaisille laadukkaita verkkopalveluita. Kaikkien seurakuntien ei tarvitse enää tuottaa samasta asiasta omaa sisältöä verkkosivustolle tai kehittää erilaisia sähköisiä palveluita tekniikan kehittyessä. Resurssisäästö on suuri. Lukkarin myötä tavoiteltiin myös seurakuntien verkkosivuille yhteisempää ilmettä, jossa seurakunnat kuitenkin erottautuvat toisistaan paikallisuuden ja omaleimaisuuden osalta. Tällä hetkellä Lukkarissa on mukana 68 % seurakunnista.

Lukkari-julkaisujärjestelmällä toteutettujen seurakuntien verkkosivujen päätavoite on laadukas ihmisten tavoittaminen, jäsenyyden vahvistaminen ja ihmisten houkuttelu mukaan seurakunnan toimintaan. Jokainen ihminen voi kohdata seurakunnan ja kirkon laadukkaasti verkossa. Sivusto toteuttaa osaltaan kirkon strategiaa. Kohderyhmien valinnat pohjaavat tutkimukseen, sisältöstrategia on luotu käyttäjien näkökulmasta ja sivustoilla käytetty Tone of voice (äänensävy tai puhetyyli) on määritelty kohderyhmästä käsin.

Lukkarin sisältöstrategiaa määrittää jäsenlähtöisyys organisaatiolähtöisyyden sijaan. Aiemman kaikkea kaikille -ajattelun sijaan sisältöstrategia perustuu valittuihin kohderyhmiin ja käyttäjien tarpeisiin. Kohderyhmien määrittelyn ja tunnistamisen taustalla on Jäsen 360°-tutkimus (Kotimaa Oy 2012), joka toteutettiin verkkohankkeen yhteydessä. Kirkon jäsenistä muotoutui tutkimuksessa neljä pääsegmenttiä: Irralliset, Maltilliset, Avomielliset ja Uskolliset.

Irrallisille kirkolla ei ole merkitystä instituutiona, he ovat kirkosta vieraantuneita, uskonnottomia, toivovat kirkon palveluita verkkoon.

Maltillisilla on vahva ja myönteinen suhde kirkkoon, perinteiset arvot ja käsitykset kirkon tehtävistä, uskonopeista, perheestä ja avioliitosta.

Avomiellisillä on kohtalaisen vahva usko kirkkoon. He ovat humanisteja, henkisiä ihmisiä, uskonnollisesti liberaaleja. Kirkon tärkein tehtävä on auttaminen, köyhien puolustaminen ja perinteiden ylläpito.

Uskollisille kirkkoon kuuluminen on erittäin tärkeää. Heillä on perinteiset odotukset kirkon tehtävistä. Kirkon tulisi keskittyä puhtaasti hengellisiin tehtäviin, pitäytyä raamatun opetuksissa ja ottaa kantaa perheen ja avioliiton puolesta. He ovat avuliaita, puuhakkaita, valmiita auttamistyöhön.

Avomielisiä ja uskollisia palvellaan ja tavoitetaan paikallisesti verkkosivuilla tapahtumista viestimällä. Nämä kohderyhmät ovat naisvaltaisia ja suurin käyttäjäryhmä verkkosivuilla. Käyttäjät ovat tyypillisesti keski-ikäisiä ja tätä varttuneempia naisia. Verkkohankkeen sisältöstrategiassa valittiin pääkohderyhmiksi Maltilliset ja Irralliset. Valinta perustuu uusien kohderyhmien tavoittamiseen. Irrallisia pyritään tavoittamaan Lukkarin kampanjasiivustojen kautta ja sosiaalisessa mediassa. Maltilliset ovat verkkosivujen pääkohderyhmä.

Maltillisten valinta perustuu siihen, että kohderyhmä on mahdollinen koska he eivät suhtaudu kirkkoon kielteisesti. Maltilliset edustavat jäsenistön hieman nuorempaa väestöä. Valintaa on perusteltu myös sillä, että heitä ajatellen valittu tone of voice eli äänensävy tai puhetyyli ei ärsytä muita kohderyhmiä. Kohderyhmän valinnassa on huomioitu myös verkkosivujen sisällön tuotantoon osallistuvat kirkon työntekijät. Maltillisia ei nähty liian haastavana kohderyhmänä työntekijöille. Lukkarin konseptin taustalla olevaan verkkohankkeeseen ja sisältöstrategiaan voi tutustua verkossa. (Seurakuntien verkkohanke. Sisältöstrategia 2013.)

Lukkari-ohjesivustolla (Lukkari-ohje 2018a) voi tutustua maltillisten kohderyhmän kuvauksiin ja esimerkkihenkilöihin. Esimerkkihenkilöiden kuvaukset ohjaavat sivuston päivittäjiä ja ylläpitäjiä konkreettisella tavalla, käytännön työvälineenä, sisältöstrategian toteuttamisessa.

Lukkari-julkaisujärjestelmässä asiakokonaisuudet on teemoiteltu käyttäjälähtöisesti, tutkimalla seurakuntien verkkosivuilta eniten haettuja sisältöjä. Näiden pohjalta on luotu päänavigaatio: Tule mukaan; Tapahtumat; Perhejuhlat ja hautajaiset; Apua ja tukea; Osallistu, toimi, vaikuta; Tutki uskoa sekä Info ja asiointi. Lukkari-verkkosivut ovat responsiiviset ja toimivat eri päätelaitteilla. Sivunäkymien toimivuudesta eri päätelaitteilla on huolehdittava seurakunnissa uusien sivujen luomisen yhteydessä. Sivustot ovat haku-koneoptimoidut, ilmeeltään paikallisia ja ajanmukaisia. (Lukkari-ohje 2018c.)

4 GOOGLE ANALYTICS -RAPORTTI

Ylä-Savon seurakuntayhtymän ja sen viiden seurakunnan verkkosivuilla kävijäseuranta on toteutettu Google Analyticsin avulla. Se on helppokäyttöinen ja ilmainen web-sovellys, jota käytetään selaimen välityksellä. Ohjelmisto tallentaa kävijöiden suorittamat Javascript-komennot ja näistä kertyneitä tilastoja voi tutkia Google Analyticsin raporttinäkymien kautta. Käytössämme olevaa tiliä hyödyntää myös Lukkaria hallinnoiva ylläpito kehitystyössä. Ohjelmisto ei kykene tallentamaan tietoa kävijöistä, jotka ovat kytkeneet Javascript-komennon pois käytöstä selaimen asetuksista. Välineenä Google Analytics palvelee riittävällä tasolla kävijäseurantaa seurakuntayhtymän ja seurakuntien verkkosivuilla. Tarkastelujakson pituus on 12 kuukautta aikavälillä 1.7.2017 – 30.6.2018.

Google Analytics -raporttien termit

Käyttäjät: Ei tarkoita luonnollisten henkilöiden määrää, jotka vierailevat sivustossa. Käyttäjät ovat yksilöidyistä selaimista ja laitteista tapahtuneita sivustovierailuja, jotka rekisteröityvät analytiikkaan. Samaa selainta ja laitetta voivat todellisuudessa käyttää useat luonnolliset henkilöt eli kävijät, mutta tätä analytiikka ei huomioi. Käyttäjämäärä ei näin ollen ole tarkka vaan suuntaa antava luku kävijöistä.

Istunto: Ajanjakso jonka aikana käyttäjä on ollut aktiivinen sivustolla. 30 minuutin sisällä tapahtuneet palaamiset sivustoon ovat samaa istuntoa ja kaikki 30 minuutin jälkeen tapahtuneet palaamiset ovat uusia istuntoja.

Sivuston sisältö: Raportti, jonka avulla voi listata suosituimmat sivut kävijämäärien mukaan ja tutkia yksittäisten sivujen tarkempia tietoja. Sivun tiedoista voi tarkastella esim. yksilöityjen sivukatselujen määrää, keskimäärin sivulla käytettyä aikaa, sivustoon saapumisien määrää sivun kautta, välittömiä poistumisia sivulta sekä sivun kautta tapahtuneita poistumisia sivustolta.

Yksilöidyt sivun katselut: Niiden istuntojen määrä, joina sivulla vierailtiin vähintään kerran. Analytiikkaan rekisteröityy yhden istunnon ajalta vain yksi vierailu sivulla, vaikka käyttäjä palaisi sivulle useita kertoja.

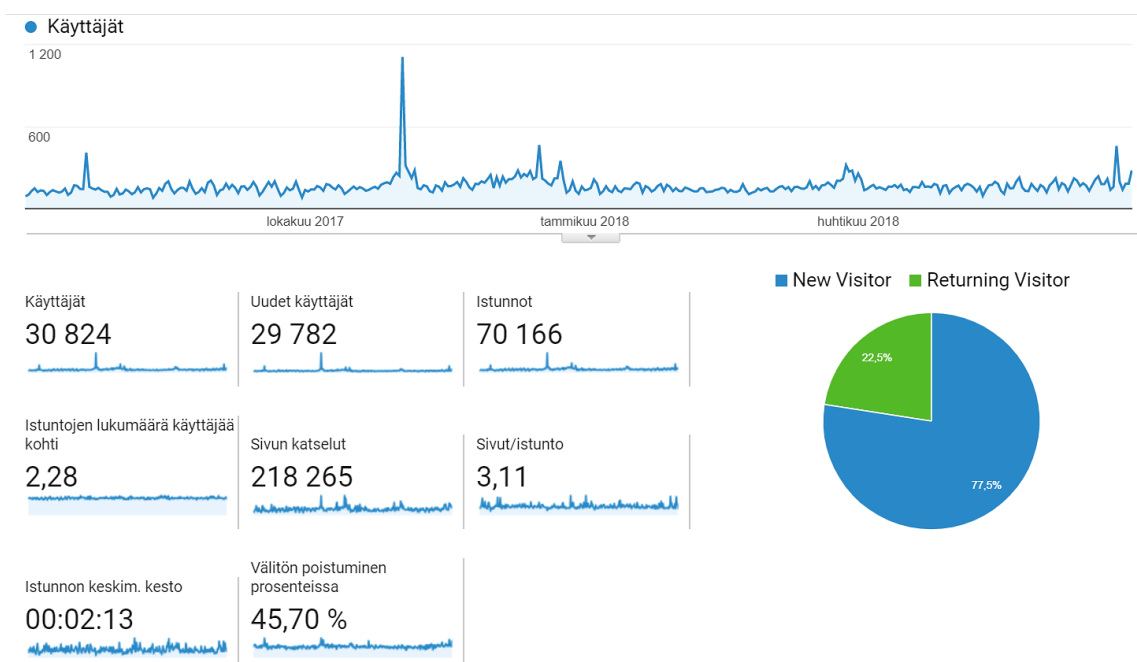
Kävijän kulku: Raportti kertoo, miltä sivulta käyttäjät aloittivat istunnon ja kolme seuraavaa vuorovaikutusta eli latautumaan valittua sivua. Raportti listaa aloitusnäkyessä

suosituimmat aloitussivut ja suosituimmat sivut kolmen seuraavan vuorovaikutusasteen osalta. Tietoja voi tarkastella myös yksittäisten sivujen osalta ja tutkia mille sivuille kävijät esimerkiksi etusivun kautta kulkevat, mihin kävijät jatkavat ja miltä sivulta poistutaan välittömästi.

Lähteet: Google Analytics Ohjeet 2018; Hirn 2016.

4.1 Yleisön yleiskatsaus

Yleisön yleiskatsaus sisältää tärkeimmät tunnusluvut yhdessä näkymässä, joiden kautta sivuston liikennettä voi tarkastella. Lisälmen seurakunnan verkkosivustolla on ollut vuoden aikana käyttäjiä lähes 31 000. Uusia käyttäjiä on reilu viidesosa. Sivustoon palataan keskimäärin kaksi kertaa vuodessa ja sivustovierailun kesto on noin pari minuuttia. Yksittäinen vierailija katsoo noin kolme sivua. Käyttäjistä lähes puolet poistuu sivustolta heti.

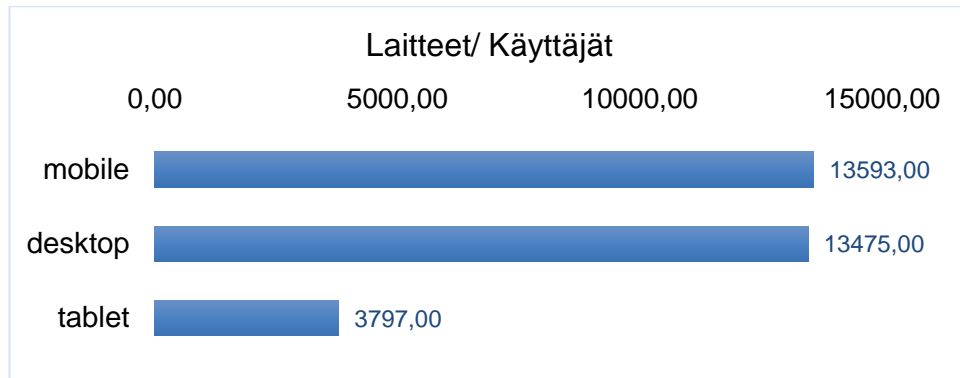

Kuva 1. Yleisön yleiskatsaus. (Kuvakaappaus Ylä-Savon seurakuntayhtymän Google Analytics tili 2018).

4.2 Laitteet joilla sivustoa käytetään

Sivustoa käytetään lähes yhtä paljon mobiililaitteilla kuin tietokoneilla. Tablet-laitteiden osuus on vain joitakin tuhansia.

Taulukko 1. Laitteet joilla sivustoa käytetään.

4.3 Yksilöidyt sivun katselut

Sivun kävijämääriä tarkastelin yksilöityjen sivun katselujen mukaan. Iisalmen seurakunnan etusivulla on vierailtu vähintään kerran 25 701 istunnon aikana. Kymmenen käydyntä sivua etusivun jälkeen ovat: (2) Perhejuhlat, (3) Tapahtumat, (4) Yhteystiedot, (5) Kirkolliset ilmoitukset, (6) Tule mukaan, (7) Lapsille ja lapsiperheille, (9) Pakohuone Luther (yksittäisen tapahtuman sivu), (10) Apua ja tukea elämään, (11) Kirpputori Lähetyskirppu.

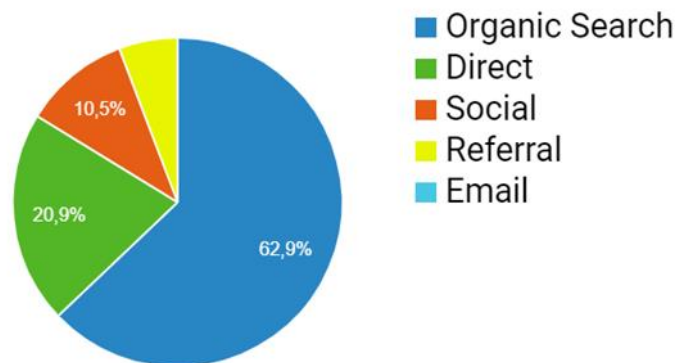
Listan kärjessä olevan Perhejuhlat-sivun kävijämäärää (16 267) saattanee selittää sivulla olevat tiedot kastetuista, avioliittoon kuulutetuista ja kuolleista. Tätä päätelmää tukee se, että 80 % sivulle saapuneista myös poistuu sivulta jatkamatta sivustossa eteenpäin. Etusivun linkkien määrittelyyn käytettiin tukena 50 käydyimmän sivun listaa (Taulukko 2).

Taulukko 2. Yksilöidyt sivun katselut.

Sivu	Sivun katselut	Yksilöidyt sivun katselut	Keskim. sivulla käytetty aika	Saapumiset	Välitön poistuminen prosentteissa	% poistumisia
1 /	37176	25701	37,35	23730	14,73 %	21,48 %
2 /perhejuhlat	18340	16267	71,78	5634	80,55 %	63,31 %
3 /tapahtumat	12701	8431	64,69	4731	29,40 %	26,34 %
4 /yhteystiedot	8601	7034	133,70	3296	69,24 %	58,64 %
5 /kirkolliset-ilmoitukset-iisalmen-sanomissa	8529	6598	71,11	3685	39,13 %	38,28 %
6 /tule-mukaan	3518	2201	24,64	93	26,88 %	5,34 %
7 /lapsille-ja-lapsiperheille	2679	1673	36,79	287	29,27 %	12,02 %
8 /nuorille/pakohuone-luther	2608	2358	208,87	1881	91,55 %	82,17 %
9 /apua-ja-tukea	2562	1764	84,58	563	53,64 %	31,97 %
10 /kirpputori-lahetyskirppu	2493	2218	155,80	2009	87,21 %	82,19 %
11 /rippikoulut/2018-rippikoulut	2469	1662	56,67	425	47,06 %	23,73 %
12 /etusivu	2466	1288	89,92	159	40,25 %	13,83 %
13 /info-ja-asiointi	2423	1836	44,44	66	56,06 %	20,02 %
14 /rippikoulut	2402	1726	38,53	539	30,43 %	14,95 %
15 /kirjaudu	2273	1281	37,01	870	6,32 %	4,66 %
16 /kustaa-aadolfin-kirkko	1976	1451	58,88	944	44,60 %	36,18 %
17 /nuorille	1938	1431	63,61	555	50,63 %	29,46 %
18 /osallistu	1881	1381	22,58	44	25,00 %	8,45 %
19 /palvelutoimisto	1833	1390	115,84	149	65,10 %	45,88 %
20 /jumalanpalvelukset-ja-uskonelama	1709	1288	47,95	429	36,83 %	21,71 %
21 /kirkot-ja-tilat	1637	1116	48,10	186	46,24 %	18,27 %
22 /konserit	1191	999	87,25	524	72,33 %	55,58 %
23 /poytakirjat	1165	945	161,43	162	74,07 %	50,90 %
24 /hautausmaat	1149	854	60,88	317	41,01 %	28,63 %
25 /paivakerhot	1095	890	119,95	326	62,88 %	40,37 %
26 /kouluikaisille	1057	758	43,19	45	44,44 %	16,08 %
27 /seurakuntaneuvosto	1020	819	22,91	53	24,53 %	9,31 %
28 /vanha-hautausmaa	997	671	78,66	306	56,54 %	35,71 %
29 /hallinta/tapahtumat	957	384	195,25	19	15,79 %	10,03 %
30 /leirit-ja-retket-kouluikaisille	947	751	95,97	391	62,92 %	46,88 %
31 /sukututkimus	940	796	96,66	379	56,20 %	54,47 %
32 /ruoka-apua-maanantaisin	938	804	164,87	594	75,59 %	65,46 %
33 /seurakuntaviikko	917	432	98,04	182	43,41 %	20,61 %
34 /musiikkitapahtumat-ja-kuorot	909	659	21,46	36	63,89 %	9,90 %
35 /pyhan-ristin-kirkko	895	690	65,54	306	49,35 %	34,41 %
36 /perhekerhot	835	730	120,03	241	73,03 %	45,51 %
37 /uutiset/-news/30665984	815	744	170,95	309	85,44 %	69,57 %
38 /hautajaiset	797	651	54,04	75	45,33 %	23,21 %
39 /uutiset/-news/14645866	734	636	111,14	485	66,39 %	63,22 %
40 /osallistu/kohti-paasiaista-tapahtumaviikko	720	320	96,52	71	49,30 %	16,39 %
41 /uutiset	700	536	40,25	137	27,01 %	16,86 %
42 /tapahtumat?range=week	680	500	58,71	6	66,67 %	19,41 %
43 /rippikoulut/2018-rippikoulut/ripari-2	669	508	138,64	326	80,67 %	52,47 %
44 /rippikoulut/2018-rippikoulut/ripari-4	656	525	88,08	304	90,13 %	53,81 %
45 /tapahtumat?range=month	644	476	80,23	27	51,85 %	20,65 %
46 /aikuisille	519	377	30,47	5	20,00 %	8,67 %
47 /rippikoulut/2018-rippikoulut/ilmoittautuminen-	518	381	169,31	33	78,79 %	51,16 %
48 /lasten-ja-perheiden-leirit-ja-retket	516	411	73,79	81	66,67 %	30,23 %
49 /muistolehto	516	452	107,61	316	89,24 %	64,92 %
50 /rippikoulut/2018-rippikoulut/ripari-5	511	405	102,71	201	84,58 %	49,32 %
	218265	162394	62,80	70166	45,70 %	32,15 %

4.4 Suosituimmat tulotavat sivustoon

Google Analytics Hankinta-osiossa voi tarkastella mistä käyttäjät saapuvat sivustoon. Tarkastelin raporttia Suosituimmat kanavat -mittasuhteella, joka luo yleiskatsauksen tulotapoihin.

Kuva 2. Suosituimmat kanavat. (Kuvakaappaus Ylä-Savon seurakuntayhtymän Google Analytics tili 2018).

30 824 käyttäjästä 62% (20 418) saapuu sivustoon hakukoneiden kautta (Organic Search). Hakukoneen kautta saapuvista käyttää Googlea 95% (19 465) hakukoneena. 5% (1018) saapuu Bing-hakukoneen kautta, Yahoosta liikennettä on enää 0,17 % eli 35 käyttäjän verran. Googlesta käyttäjiä saapuu eniten seuraaville sivuille; (1) Etusivu, (2) Tapahtumat, (3) Yhteystiedot, (4) Perhejuhlat, (5) Kirkolliset ilmoitukset lisälmen Sanomissa, (6) Kirpputori Lähetyskirppu, (7) Kustaa Aadolfin kirkko, (8) Tule mukaan, (9) Info ja asiointi, (10) Apua ja tukea elämään.

Käyttäjistä noin 21 % (6 774) saapuu sivustolle suoraan (Direct) kirjoittamalla selaimen verkkosivuston URL-osoitteen tai selaimen tallennetun kirjanmerkin kautta.

Sosiaalisen median kanavat (Facebook, Instagram ja Twitter) ovat viiden seurakunnan yhteisiä. Sosiaalisesta mediasta (Ks. kuva 2. kohta Social) sivustoon saapuu käyttäjistä 11% (3 397). Lisälmen seurakunnan sivustoon sosiaalisen median kanavien kautta saapuvista 99% saapuu Facebookista. Twitteristä tulijoita on vuoden tarkastelujaksolla vain 11 kpl. Instagramista liikennettä ei saavu sivustoon lainkaan. Instagramissa profiilissa oleva linkki johtaa Ylä-Savon seurakuntayhtymän sivulle, jossa on linkit seurakuntien sivustoille. Instagramissa ei voi liittää hyperlinkkiä saatetekstiin, joten liikennettä ei synny suoraan lisälmen seurakunnan sivustoon. Suurin osa Twitterin ja Facebookin julkaisuista

sisältää suoran linkin seurakuntien sivustolla olevaan uutiseen tai tapahtumaan. Tavoitteena on saada ihmiset osallistumaan tapahtumiin, ei saapumaan sivustoomme. Liikenne Facebookista sivustolle kertoo kuitenkin sen, että julkaisuja klikataan ja katsotaan.

Käyttäjistä noin 6% (1 871) saapuu sivustoon muilla verkkosivuilla olevien linkkien kautta (Referral). Eniten käyttäjiä (1 000) saapuu Ylä-Savon seurakuntayhtymän sivuston kautta. Muut ulkopuoliset sivustot, joilta liikennettä saapuu, ovat seurakuntayhtymään kuuluvia seurakuntia (Lapinlahti, Pielavesi, Sonkajärvi, Lapinlahti). Muilta organisaation ulkopuolisilta sivustoilta käyttäjiä saapuu vain vähän: esimerkiksi Iisalmen kaupungin sivuilta 61 kävijää ja kirpputorihaku.comista 47 kävijää.

5 KÄYTTÖLIITTYMÄ SELAINIKKUNAN SISÄLLÄ

5.1 Käytettävyys

Käytettävyttä ei käsitteenä voi selittää tyhjentävästi. Käsitteen määrittelyssä voi hyödyntää kansainvälisiä standardeja ja yksittäisten tunnettujen käyttöliittymäasiantuntijoiden määritelmiä.

ISO-standardit ovat yhteisiä toimintatapoja ja ne ovat luonteeltaan suosituksia, joiden käyttöä viranomaiset voivat kuitenkin edellyttää (Suomen standardoimisliitto SFS ry 2018). ISO-standardeissa käytettävyys luokitellaan ergonomian alakäsitteeksi, jolla määritellään tietokoneiden ja laitteiden käyttöliittymien loogista vuorovaikutusta ja helpokäyttöisyyttä. Käytettävyysstandardit löytyvät ISO 9241-sarjasta. (Suomen standardoimisliitto SFS ry 2017). ISO 9241-11 määrittelee käytettävyyden kolmen tekijän kautta. **Tuloksellisuus** (tavoitteiden saavuttamisen arviointi), **tehokkuus** (ajan ja henkisten resurssien käyttö tavoitteen saavuttamiseksi) **miellyttävyys** (yksilöllinen kokemus tuotteen käytöstä). (Jokela 2010,18.)

Antti Wiio (2004, 29) määrittelee käytettävyydeltään hyväksi ohjelman tai sovelluksen, joka on; **ymmärrettävä** (päättelminen kuinka lopputuloksen saavuttaa on helppoa), **vaivaton** (toiminnot ovat yksinkertaisia ja nopeita toteuttaa), **kattava** (käyttäjän saatavilla on tarvittava tieto toiminnon tekemiseen) **esteettinen** (viestii laatua, osaamista, viestintätavoitteiden mukaista imagoa).

Jakob Nielsen (2012) on erityisesti verkkosivujen käytettävyysuunnittelun edelläkävijä. Ns. Nielsenin lakien mukaan hyvän käytettävyyden mittareita ovat **opittavuus** (uuden sivuston käyttö on helppo oppia), **tehokkuus** (sivuston käytön oppimisen myötä käyttö nopeutuu), **muistettavuus** (käytön muistamisen helppous tauon jälkeen), **virheiden välttäminen, niistä palautuminen** (käyttäjän tekemä virheiden määrä, virheistä palautuminen) ja **tyytyväisyys** (käytön miellyttävyys).

5.2 Käyttöliittymä

Käyttöliittymällä tarkoitetaan tapaa, jolla ihminen voi käyttää jotakin tietosisältöä tai palvelua. Verkkosivut voidaan ymmärtää selainikkunan sisällä toimivana käyttöliittymänä.

Käyttöliittymälle keskeistä on ulkoasu, koska käyttäminen perustuu näköaistiin. (Korpela & Linjama 2003, 360.) Yksinkertaisemmillaan verkkopalvelun käyttöliittymä tarkoittaa sitä, miten sivulta tai sisällöstä toiseen liikutaan, mitä linkkejä sivulla on ja kuinka ne sijoitetaan ja esitetään. Tästä muodostuu navigaatio, jossa keskeistä on esitystapa. (Jussila & Leino 1999, 141.)

Web-sivuilla liikutaan navigaatiolinkkien avulla, joten tärkeintä käyttäjille on näiden sijainti, toimivuus ja informaatio. Navigointilinkit tulisi sijoittaa samalla paikalla läpi sivuston koska tämä helpottaa käyttäjiä kokonaisuuden hahmottamisessa ja sivujen välillä liikkumisessa. (Keränen ym. 2003, 15–17.)

Jokela (2010, 17-18, 22–23.) esittää käyttöliittymän päätasojen olevan visuaalinen taso ja vuorovaikutustaso. Visuaalisella tasolla tarkoitetaan käyttöliittymän ulkoista ilmettä, esimerkiksi värimaailmaa, organisaation graafisen ilmeen toistuvuutta, logoja, kirjoitusasua, kuvia. Vuorovaikutustasolla tarkoitetaan järjestelmän käyttäytymistä ja logiikkaa, kokonaissisältöä ja rakennetta.

Vuorovaikutustaso jakautuu vuorovaikutuselementtitasoon ja arkkitehtuuriin. Jokelan mukaan termit, ikkunat, dialogit, valikot ja hakukentät ovat vuorovaikutuselementtitasoon kuuluvia suunnitteluratkaisuja. Arkkitehtuuri on sovelluksen sisältö ja rakenne. Sen vuorovaikutteisuus rakentuu käyttäjää ohjaavaan sisältöjen järjestämiseen, jotka ilmenevät pääikkunoina ja puurakenteina.

Vuorovaikutuselementit vaikuttavat suppeaan käytettävyyteen, eli yksinkertaisten pienten osatehtävien toteutukseen esim. painikkeen löytäminen, lomakkeen tekstikentän täyttäminen. Arkkitehtuuri taas vaikuttaa laajaan käytettävyyteen, jolla tarkoitetaan laajempien tehtäväkokonaisuuksien toteutusta ja joka edustaa käyttöliittymän rakenteellista laatua.

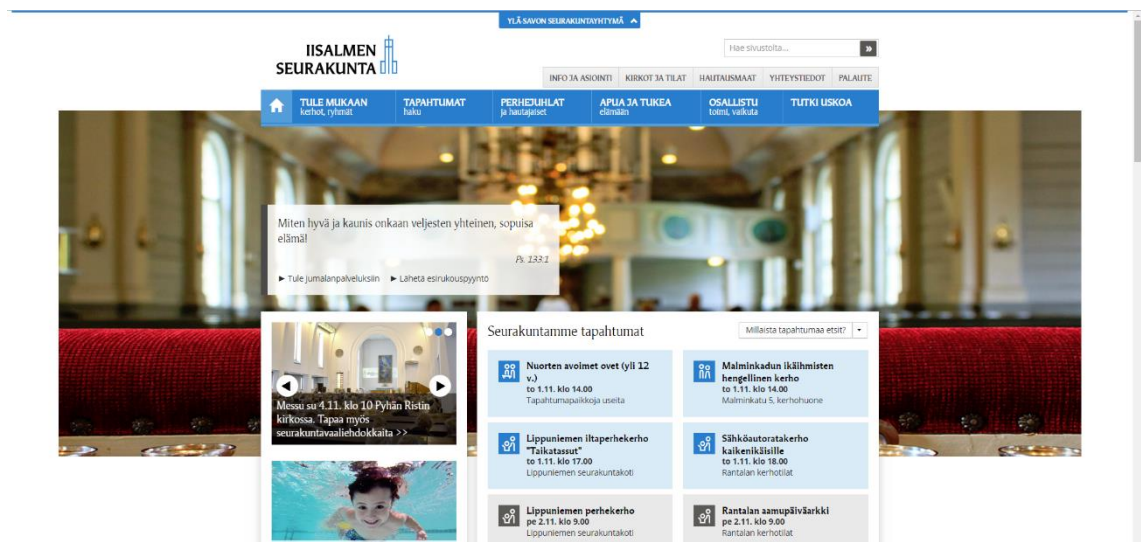
6 KÄYTTÖLIITTYMÄN VISUAALISEN TASON TARKASTELU

Käyttöliittymä muotoutuu kaikesta siitä, mitä verkkosivulla esitetään. Kaikkeen sisältöön sivulla kytkeytyy vuorovaikutusta käyttäjän kanssa ja siten ohjaavuutta. Otsikointi, tekstien sisällöt, esitetyt linkit ja kuvat, sivun taitto, värit ja värisävyt ovat osa käyttöliittymää.

Muutoksia suunnitellessa tarkastelin Iisalmen seurakunnan verkkosivuja Jokelan (2010) esittämien käyttöliittymän päätasojen kautta. Tarkastelussa esiin tulleet kehittämistä vaativat kohteet heikensivät käyttöliittymää työpöytänäkymässä ja mobiilinäkymässä ongelmat korostuivat. Suurimmat ongelmat visuaalisella tasolla ovat niissä sisällöissä, joita sivustoon on tuotettu paikallisesti Iisalmen seurakunnassa. Arkkitehtuurin tasolla havaittujen kehittämisen kohteiden taustalla on kesällä 2017 toteutettu päänavigaation muutos, joka on keskeneräinen.

6.1 Sivustomallin kiinteät elementit

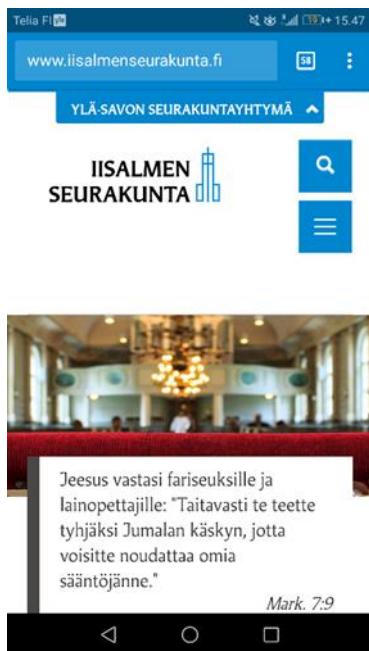
Iisalmen seurakunnan verkkosivuilla Lukkari-konseptin kiinteät elementit (Kuvat 3.–6.) ovat kaikille C /Taajama -sivustomallia käyttäville seurakunnille samat.

Kuva 3. Etusivu työpöytänäkymässä.

C-sivustomallissa on ylimpänä linkki seurakuntayhtymän sivustoon. Etusivun vasemmassa ylälaudassa on seurakunnan logo, joka on samalla linkki etusivulle. Hakukenttä on sivun oikeassa ylälaudassa. Päänavigaatio toistaa Iisalmen seurakunnan graafisen ohjeen mukaista sinistä väriä ja siihen on pyritty kokoamaan tiiviiseen pakettiin seurakuntien verkkosivustojen tärkein sisältö. Nämä elementit ovat näkyvissä läpi sivuston työpöytänäkymässä.

Mobiilikäyttäjien näkymässä sivun yläosan elementit logo, suurennuslasi (etsi-toiminto) ja ”hampurilaisesta” avautuva päänavigaatio näkyvät läpi sivuston. Mobiilinäkymän yläosassa on paljon tyhjää tilaa. Alapuolen elementit voisivat nousta ylemmäksi tiivistämällä.

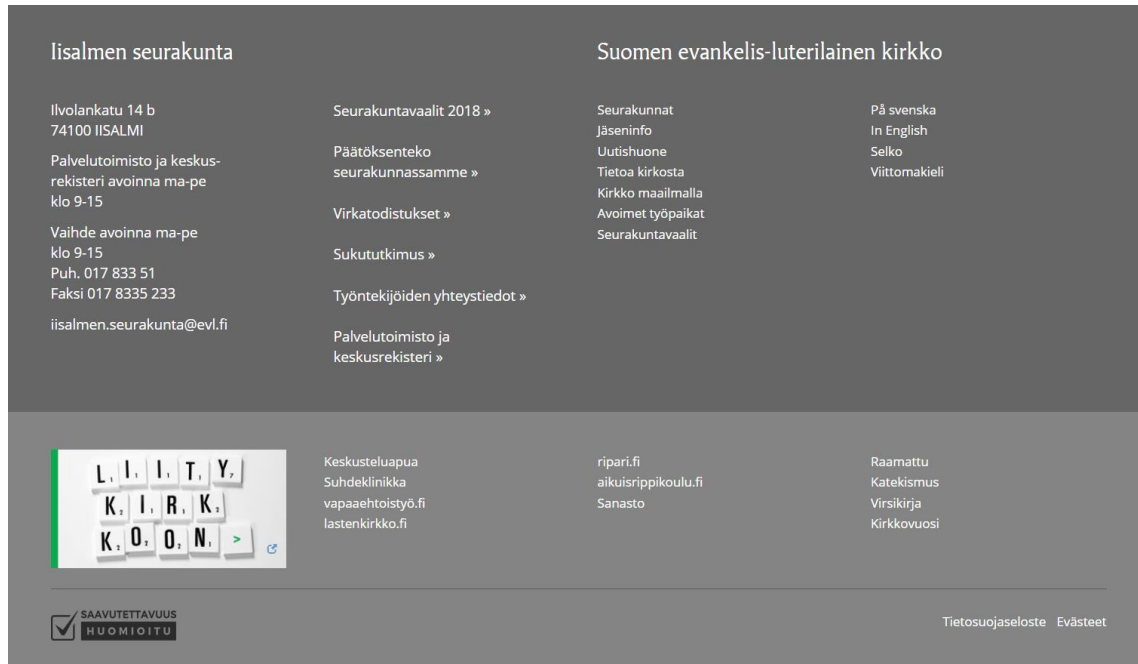

Kuva 4. Etusivun mobiilinäkymä.

Kuva 5. Päänavigaation mobiilinäkymä.

Etusivun alaosassa on footereita eli alatunnisteita kaksin kappalein. Ylemmässä footerissa sivun vasemmalla laidalla on seurakunnan perustietoja ja linkkilistaus, jonka sisällöt päätetään seurakunnissa. Kaikkia muita sisältöjä molemmissa footereissa hallinnoi Lukkarin ylläpito, eikä näihin puututa seurakunnissa. Footerit näkyvät työpöytäversiossa ja mobiiliversiossa läpi sivuston.

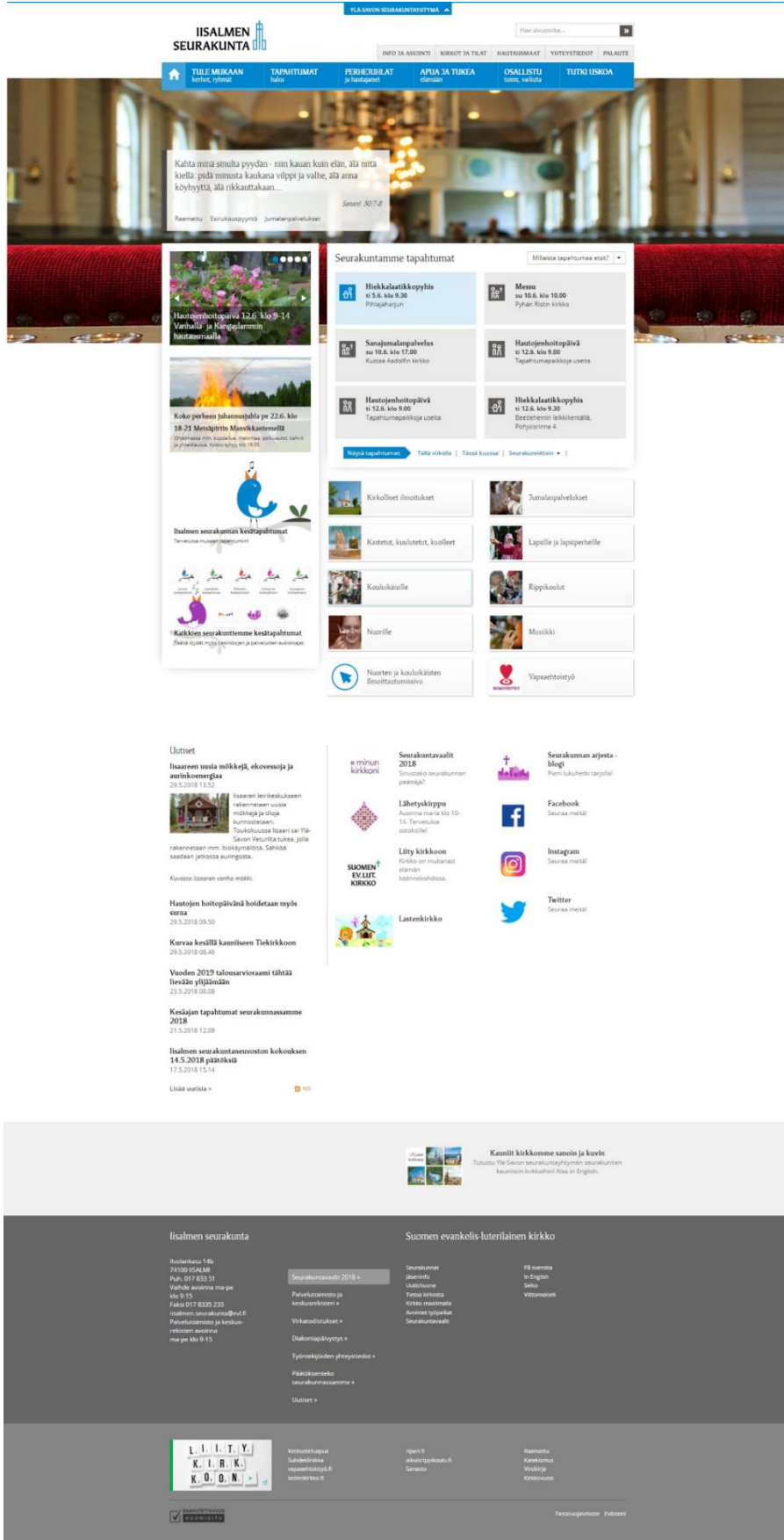

Kuva 6. Alatunnisteet

Kiinteiden elementtien ulkoinen ilme on selkeä, värimaailma toistaa Iisalmen seurakunnan graafisen ohjeen mukaista sinistä väriä ja Kirkon Martti-fontti toistuu otsikoissa. Pääsääntöisesti kävijöitä ohjaa tekstilliset linkit. Pelkästään kuvan/symbolin avulla tapahtuvaa kävijän ohjaamista on hyödynnetty todella vähän. Sivusto erottuu verkon muista sisällöistä selvästi omaksi kokonaisuudekseen.

6.2 Etusivu

Toimiva etusivu on visuaalisesti nopealukuinen ja kuvapainotteinen. Kävijän tulisi voida nopeasti hahmottaa valikkojen sijainti, hakutoiminnot ja yhteystiedot. Kaikkien etusivun elementtien tulisi olla nähtävillä kerralla, yhdessä näkymässä ilman sivun vierittelyä. Jos sisältöä on runsaasti ja vierittely on välttämätöntä, silloin tulee tärkein sisältö sijoittaa ylimmäksi. Etusivulla tulee myös olla linkit käydyimmille sivuille. (Kortesuo 2009, 83.)

Kuva 7. Etusivu kokonaisuudessaan työpöytänäköymässä.

Etusivua tarkastellessa (Kuva 7.) sivusto on tunnistettavissa Iisalmen seurakunnan sivustoksi, hengellisyys ja tunnelma välittyvät. Päänavigaatio, yhteystiedot, hakukenttä ja tapahtumanostot ovat näkyvissä. Tiekoneversiossa etusivun sisältö ei asetu yhteen näkymään, mutta etusivun tärkeimmät elementit ovat näkyvissä. Sivun keskiosassa tapahtumanostojen alla olevan ns. lisänavigaation tarkoitus on toimia päänavigaation tukena ja varmistaa sivuston tärkeiden sisältöjen löydettävyys. Kuvakarusellin tapahtumabannerit erottuvat, joskin kuvien liike vie huomiota näkymän muilta elementeiltä. Etusivu on pitkä vertikaalisessa suunnassa ja sitä on jonkin verran rullattava. Mobiilikäyttäjien on rullattava etusivua todella pitkään.

Visuaalisen tasolla tarkasteltuna etusivun käyttöliittymässä korostuu runsas määrä Martti-fontilla toteutettuja linkkitekstejä erilaisilla kirjasintyyyleillä. Etusivu koostuu lähes pelkästään erilaisista linkkistausten esitystyyleistä, kuvan ja tekstin yhdistelmistä. Yksittäisiä linkkejä on paljon, joista kertyy paljon luettavaa tekstiä.

Fontit jaetaan kahteen pääluokkaan; antiikvaan ja groteskiin. Antiikvan voi tunnistaa kirjaimen piirtoviivan paksuuden vaihtelusta ja piirtoviivaan kohtisuorassa olevista pääteviivoista. Groteskin tunnistaa edellä mainittujen elementtien puuttumisesta. Web-suunnittelussa ei yleensä suosita antiikvaa sen koristeellisuuden vuoksi ja siksi, että tietokoneen näytön ominaisuudet heikentävät sen luettavuutta. (Korpela & Linjama 2003, 372-375.)

A

Antiikva eli päätteellinen kirjasin.

A

Groteski eli päätteetön kirjasin.

Kirkon graafisessa ohjeessa (Sakasti 2018a) Martti-fontin esitellään sijoittuvan näiden kahden pääluokan välimaastoon. Iisalmen seurakunnan verkkosivuilla Martin antiikvan piirteet korostuvat silloin kun linkkejä on sivulla paljon. Leipätekstissä käytetään yksinkertaisempaa groteskiin pääluokkaan kuuluvaa Helvetica-fonttia. Martti-fontin luettavuus on hyvä silloin kun kirjasin koko on iso ja linkin teksti lyhyt. Vastaavasti pienessä kirjainkoossa ja pitkässä linkkitekstissä luettavuus on heikompi. Martti-fontilla tehtyä tekstiä

kertyy sivulle runsaasti ja se alkaa toistaa antiikvaan liitetyjä ongelmia verkkoteksteissä. Sen koristeellisuus heikentää luettavuutta.

Valokuvien ja vektorikuvien käyttö samassa linkkilistauksessa esimerkiksi ns. lisänavigaatioissa, rikkoo elementin yhtenäisyyttä ja erottuvuutta muista linkkilistauksista. Lisänavigaation alla olevassa linkkilistauksessa kuvaelementin koko ja tyhjä tila linkkien yhteydessä luo selkeyttä, mutta lisää elementin huomioarvoa (Ks. Kuva 7.) Linkkilistaus vie huomioarvoa tarpeettomasti tiiviin lisänavigaation kustannuksella sekä päänavigaation kustannuksella. Somekanavien logot näkyvät tarpeettoman voimakkaasti.

6.3 Kohderyhmien pääsivut Tule mukaan -osiossa

Kohderyhmien pääsivun tehtävä Tule mukaan -osiossa (Jumalanpalvelukset ja uskon elämä, Lapsille ja lapsiperheille, Nuorille, Aikuisille jne.) on esitellä toimintaa yleisesti, mutta pääsivua käytetään myös ajankohtaisista asioista viestimiseen. Sivulla kävijöiden ohjaaminen nojaa vahvasti sivunavigaatioon sekä tekstisisällöissä esitettyihin hyperlinkkeihin. Esimerkkikuva (Kuva 8.) on Tule mukaan -pääsivun alasisivu, mutta kuvaa hyvin sitä miltä ajoittain myös pääsivut näyttävät.

Työntekijät nostavat sivulle tekstinä esiin ajankohtaisia asioita ja ohjaavat tekstiin sijoitetuilla linkeillä ns. lisätietoihin. Tekstin sekaan sijoitetut linkit voivat viedä kävijän alisivuille, tapahtumakalenterin tapahtumaan, ilmoittautumisen verkkolomakkeelle tai PDF- tai Word-tiedostoon (sisältönä on kausiesite, maksuvapautuslomake tai esim. leirikirje). Jotkin ajankohtaiset sisällöt kohderyhmän pääsivun tekstiosiossa viipyvät pidempään, toiset poistetaan nopeammin. Pääsivut elävät tästä syystä vuoden aikana paljon ja tästä syystä myös pääsivujen sisältö rakentuu jäsentymättömäksi. Tekstiä taitetaan sivuille erilaisilla tyyleillä, erilaisilla otsikon koon valinnoilla ja tekstin tummennuksilla. Otsikointi ei ole ohjaavaa ja silmäilyä tukevaa. Kuvia sivuilla on melko vähän ja sisällöt ovat kirjavia.

Tule mukaan -pääsivuja ja alisivuja päivittävät seurakunnan työntekijät ja päätoimittaja. Päivittäjiä on paljon ja myös tästä syntyy kirjavuutta sisältöön. Yhdessä tekstikokonaisuudessa, joka usein muodostaa sivun pääsisällön, esitellään toimintaa yleisesti ja viestitään ajankohtaisista asioista. Yksi tekstikokonaisuus palvelee huonosti näitä kahta viestimisen tavoitetta ja tekee hankalaksi korostaa asioita, joita kävijän kulloinkin halutaan huomaavan. Sivumalli ei palvele sisältöä, jota siinä halutaan esittää.

YLÄ-SAVON SEURAKUNTA-YHTYMÄ

**IISALMEN
SEURAKUNTA**

INFO JA ASIOINTI

KIRKOT JA TILAT

HAUTAUSMAAT

YHTEYSTIEDOT

PALAUTE

TULE MUKAAN
kerhot, ryhmät

TAPAHTUMAT
haku

PERHEJUHLAT
ja hautajaiset

APUA JA TUKEA
elämään

OSALLISTU
toimi, vaikutu

TUTKI USKOA

Iisalmen seurakunta > Tule mukaan > Lapsille ja lapsiperheille > Kesätoiminta

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Lapsille ja lapsiperheille
Kouluikäisille
Nuorille
Rippikoulut
Aikuisille
Musiikki
Lähetys- ja avustustyö
Vapaaehtoistoiminta

Kesätoiminta

Koululaisten kesikset ajalla 4.-21.6.2018

Kesis on 6–9 -vuotiaille (v. 2009–2011 synt.) lapsille suunnattua kerhotoimintaa. Kesikset kokoontuvat **Lippuniemen seurakuntakodilla** ja **Metsäpirtin metsämökissä ma-pe klo 9–14**. Toimintaa ohjaavat seurakunnan lastenohjaajat. Kesiksen hinta on 2 €/päivä. Ryhmäkoko on rajattu ja paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Etusijalla ovat koululaiset, jotka viettävät päivän yksin kotona ilman aikuista.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset puhelimitse 7.–9.5.2018 klo 9–11 ja 12–15 numerosta 044 7335 225 ja 044 7335 294.

Koko perheen kesis Ti 26.6. klo 9-12

Metsäpirtin metsämökillä (Vanha Kainuuntie 6A) ja Peltokodossa (Asuntopolku 4)

Koko perheen kesis on tarkoitettu kaiken ikäisille lapsille oman aikuisen seurassa. Tule nauttimaan kesäpäivästä yhdessä muiden lasten ja aikuisten kanssa. Ota mukaasi omat eväät. Metsäpirtillä mahdollisuus myös makkarapaistoon. Voitte viivähtää kesiksessä teille sopivan ajan.

Koko perheen kesis kokoontuu ke 27.6. klo 9-12 Lasten liikennepuistossa Luuniemellä, Luuniemenkatu 11

Ajoharjoittelun ja liikennesääntöihin tutustumisen lomassa voidaan nauttia retkieväistä. Ota siis mukaasi omat eväät.

Retki ja leiri perheille:

Perheretki Vuokatin SuperParkiin la 16.6. Ilmoittautuminen alkaa 15.5.

[Katso lisätiedot >>](#)

Perheen kesäleiri 3.-4.7. **Sukevan Hirsikankaalla**. Ilmoittautuminen alkaa 4.6.

[Katso lisätiedot >>](#)

Pop up -hiekkalaatikkopyhäkoulut

Hiekkalaatikko Pop up pyhäkset kokoontuvat eri puoilla kaupunkia lapsille sopivissa paikoissa. Voit myös toivoa kokoontumista kotisi lähellä.

[Katso lisätiedot >>](#)

Kesisten kokoontumispaikat:

- Metsäpirtin Metsämökki ja Lippuniemen seurakuntakoti
- Ryhmäkoko on rajattu ja paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Etusijalla ovat koululaiset, jotka viettävät päivän yksin kotona ilman aikuista.

Lisätietoa: Anu Naakka puh. 044-7335 225, anu.naakka@evl.fi.

Iisalmen seurakunta
Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Kuva 8. Esimerkki Lapsille ja lapsiperheille -alasilta.

6.4 Apua ja tukea elämään -pääsivu

Apua ja tukea elämään -osion pääsivua (Kuva 9.) hallitsee pitkä tekstikappale. Sen sisällössä korostuu akuutteihin tilanteisiin tarjottavaa apu ja läheisen kuolemasta aiheutuvaan suruun tarjottavaa apu. Tekstissä on myös kerrottu pyhäinpäivän tapahtumasta. Tekstin taittamisen tapa ei tue silmäiltävyyttä. Sivun alaosassa on esitelty kattavammin, helposti silmäiltävällä tavalla, erilaisia lisälmen seurakunnan tarjoamia avun ja tuen palveluita.

Sivun alaosa ei näy työpöytäversiossa yhdessä näkymässä rullaamatta, eikä mikään vihjaa, että sivun alaosassa on sisältöä. Mobiilikäyttäjälle visuaalisia vihjeitä sivun pituudesta on vielä vähemmän ja sivua on rullattava todella pitkään, että sivun alaosa tulee näkyviin. Sivun ohjaa varsin huonosti visuaalisella tasolla hahmottamaan ja löytämään erilaiset avun ja tuen muodot.

YLÄ-SAVON SEURAKUNTAHYHTYMÄ

IISALMEN SEURAKUNTA

Hae sivustolta...

INFO JA ASIOINTI KIRKOT JA TILAT HAUTAUSMAAT YHTEYSTIEDOT PALAUTE

TULE MUKAAN kerhot, ryhmät TAPAHTUMAT haku PERHEUHLAT ja hautajaiset APUA JA TUKEA elämään OSALLISTU toimi, vaikuta TUTKI USKOA

Iisalmen seurakunta · Apua ja tukea

Apua ja tukea

Kun mieltäsi painaa yksinäisyys, suru, masennus, parisuhdehuolet tai mikä tahansa muu murhe, voit kääntyä seurakunnan työntekijöiden puoleen. Papit, diakoniatyöntekijät ja muut työntekijät ovat seurakuntalaisia varten. Myös Palveleva chat, puhelin ja netti ovat käytettävissä.

Vaikeiden asioiden kanssa ei ole hyvä jäädä yksin, vaan niistä on tärkeää puhua jonkun kanssa. Olipa mielessäsi iso tai pieni murhe, seurakunta on tukenasi.

Päivystävä diakoniatyöntekijä

Elämän erilaisissa mieltä askarruttavissa asioissa ja tilanteissa voit kääntyä seurakunnan diakoniatyöntekijän puoleen, joka on tavattavissa ilman ajanvarausta seurakuntatalolla (Iivolankatu 14b) kahdeksassa torstaiin klo 9-11 tai numerossa 044 7335 344. Yhteydenotto- ja kotikäyntipyyntöjä voi jättää myös [Palvelutalustoon ja keskustelurekisteriin](#).

Keskusteluapua seurakunnasta

Jokaisella on joskus tilanteita, jolloin kokee olevansa umpikujassa, etteivät omat neuvot tunnu riittävän eteenpäin pääsemiseksi. Sielunhoidollisessa keskustelussa voidaan käsitellä mitä tahansa inhimillisen elämän ongelmia.

Papiston puhelin on tarkoitettu niihin äkillisiin tilanteisiin, joissa tarvitaan pappia: yksityinen ehtoollisen vietto, saattohoitaukset, keskustelut ja muu sielunhoito.

Akuutissa kriisitilanteessa voit soittaa:

- seurakunta papisto: 044 7335 253 (klo 9-21)
- seuraapappi p. 044 7335 208
- johtava diakoniasivunhoitaja: 044 7335 223
- muut diakoniatyöntekijät: 044 7335 224, -283, -222, ja -221
- johtava nuorisotyönhoitaja: 044 7335 215
- johtava lapsityönhoitaja: 044 7335 225

Diakoniatyöntekijöiden yhteystiedot

- johtava diakoniasivunhoitaja Anne Pulkka p. 044 7335 223, anne.pulkka@evl.fi
- diakonissa Raija Autio p. 044 7335 224, rajaa.autio@evl.fi
- diakoni Virpi Jukarainen p. 044 7335 283, virpi.jukarainen@evl.fi
- diakoni Jukka Haimakainen p. 044 7335 222, jukka.haimakainen@evl.fi
- diakoni Ritva Mustonen p. 044 7335 221, ritva.mustonen@evl.fi

Surun keskellä

Sururyhmä keväällä 2018 on menossa, ilmoittautuminen on päättynyt

Sururyhmässä on mahdollisuus jakaa ja pohtia läheisen kuolemaan liittyviä asioita, tunteita ja kokemuksia. Ryhmässä saa olla halutessaan myös hiljaa. Ryhmä tarjoaa mahdollisuuden vertaistukeen ja yhdessä olemiseen surun, muistojen ja myös ilon äärellä. Ryhmään voi tulla vaikka läheisen kuolemasta olisi jo kulunut pidempikin aika.

Surussa ja siihen liittyvissä asioissa voitte olla yhteydessä diakoniatyöntekijöihin tai papistoon.

Sururyhmä itsemurhan tehneiden läheisille

Sururyhmä itsemurhan tehneiden läheisille järjestetään rovastikunnallisena joka toinen vuosi. Seuraava kerta ei vielä tiedossa. Tiedustelut oman seurakunnan diakoniatyöntekijöiltä.

Pyhäinpäivänä 3.11. 2019 tapahtuma Suruun liittyen

Järjestäjänä diakonissa Anne Pulkka p. 044 7335 223 ja diakoni Virpi Jukarainen p. 044 7335 283. Tarvittaessa voitte ottaa yhteyttä heihin.

Pyhäinpäivänä on usein tapana muistaa kuolleita läheisiä viemällä kynttilöitä hautausmaalle. **Kustaa Aadollin kirkossa** järjestetään pyhäinpäivän iltona klo 18 **messu**, jossa myös luetaan edellisen vuoden aikana kullekin hautausmaalle suunnatun nimet. Kangaslammin kappelissa klo 18 **iltakirkko**, jossa luetaan vuoden aikana Kangaslammin hautausmaalle haudattujen nimet.

Ruoka-apua maanantaisin
Järkevä tapahtuma joka lounaan maanantai (parittomat viikot)
Pyhän Ristin kirkossa osoitteessa Haukkiemäntä 10 b.
Tarjoa myös puuroa ja kahvit.

Nuoren elämään
Erityistä tukea tarvitseville nuorille.

Taloudellinen tukeminen
Taloudelliset taitotimet on tarkoitettu osaksi diakoniatöitä kokonaisvaltaista tukea.

Parisuhde- ja perheongelmiin
Älä jää ongelmiin kanssa yksin, ole rohkeasti yhteydessä!

Päihde- ja kriminaalisyö
Diakoniatyössä kohdetaan ihmisen kokonaisuutena.
Kokonaisuuteen kuuluu välillä vaikeita asioita.

Sairaana ja sairaalassa
Apua voi saada myös sairaalassa.

Tapahtumat

<p>Kynttilätapahtuma itsemurhan tehneen lähimmäisen... su 18.11. klo 17.30 Vertaistukikeskus Louhentupa, Kirkkosalmentie 29</p>
<p>Mielenterveysviikon rovastikunnallinen kirkkopäivä ti 20.11. klo 10.00 Usella paikoilla</p>
<p>Näkövammaisten kerho ti 20.11. klo 12.00 -13.30 Seurakuntatalo</p>
<p>Kokemuspuheenvuoro to 22.11. klo 12.00 -14.00 Lunakeskus</p>

» 1 2 »

» Keskusteluapua eri elämäntilanteisiin

Kirkko tarjoaa luottamuksellista keskusteluapua puhelimessa ja verkossa, missä tahansa. Voit ottaa yhteyttä myös omaan seurakuntaasi. [Lue lisää](#)

» Apua elämän kriiseihin

» Hae apua parisuhdeongelmiin

» Riippuvainen päihteistä? Hae rohkeasti apua

» Talousapua ja -neuvontaa

Kuva 9. Apua ja tukea elämään -pääsivu ennen muutoksia.

Yhteenveto kehittämiskohteista

Etusivun käytettävyyden ongelmat kohdistuvat linkkien suureen määrään sekä siihen, miten eri elementit suhteutuvat toisiinsa ja luovat visuaalisella tasolla ohjaavuutta. Tule mukaan -osion kohderyhmien pääsivuilla ja Apua ja tukea elämään -sivulla toistuvat samat kehittämiskohteet. Lähes kaikilla sivuilla tekstien määrä, kirjoitusasu, tekstin sisällöllinen jäsentäminen, taitto ja linkkien sijoittaminen tekstiin hyperlinkkeinä heikentää visuaalisella tasolla käyttöliittymää. Tekstikappaleissa sisältö ei jäsenny lyhyiksi, loogisiksi kokonaisuuksiksi, jota voisi hahmottaa otsikoita silmäilemällä. Läpiluettavaksi tarkoitetussa tekstissä hyperlinkit ovat ongelmallisia siksi, että kävijä päätyy ennen tekstin loppuun lukemista linkkien kautta eksyksiin ja hämmentyy (Wiio 2004, 140).

Sivujen tarkastelussa huomiota kiinnitti myös kuvien kirjava taso, sisältö ja käyttötarkoitus. Kuva, joka on kuvallisessa linkissä ei toistu kohdesivulla ja esimerkiksi etusivun keskosan linkkilistauksessa on käytetty vektorikuvia ja valokuvia sekaisin.

6.5 Käyttöliittymän arkkitehtuurin tarkastelu

Käyttöliittymän arkkitehtuuria ja sen tuottamaa vuorovaikutusta ohjaavuutena verkkosivuilla voi hahmottaa vaikka vertailemalla käyttöohjeen ja romaanin sisällysluetteloa. *Käyttöohjeen* tavoite on palvella käyttäjää löytämään nopeasti hänen tarvitsemansa tieto sekä tähän liitännäinen tieto. *Romaanin* tarkoitus on rakentaa draaman kaarta, jännitettä ja pitää lukija otteessaan viimeiseen sivuun saakka. Iisalmen seurakunnan verkkosivuilla pyritään ensin mainittuun esimerkkiin.

Käyttöliittymän vuorovaikutuksen tasolla isoimmat ratkaisut on tehty Lukkari-verkkosivustojen julkaisujärjestelmän suunnitteluvaiheessa. Verkkosivuja kehitetään Lukkarin ylläpidon toimesta jatkuvasti. Käyttöäön jälkeen sivustoihin on toteutettu iso muutos päänavigaatioon, joka edellytti muutoksia myös arkkitehtuuriin. Käytännössä kyse on siitä, mitä alasivuja päänavigaation otsikon alla on ja miten päänavigaation muutos näiden sijaintiin vaikuttaa. Käyttöliittymän arkkitehtuurin tarkoitus on jaotella sisältö niin, että se ohjaa kävijää päänavigaation otsikkotasolta kohti alasivua tai alasivun alasivua, jolta tieto lopulta löytyy. Päänavigaation uudistumisesta seuranneita muutoksia arkkitehtuuriin ei ole viety sivustossa loppuun saakka.

Päänavigaation muutoksia otettiin Iisalmen seurakunnan sivustolla käyttöön kesällä 2017. Ylä-Savon seurakuntayhtymässä muutokset täytyy toteuttaa viiden seurakunnan

sivustolla. Uudistusten suuritoisuus ja niukat aikaresurssit aiheuttivat sen, että päänavigaation alapuolisilla sivuilla uudistuksista tehtiin vain välttämättömin. Arkkitehtuuriin jäi keskeneräisyyttä erityisesti Tule mukaan- ja Apua ja tukea elämään -osioihin sekä näiden alisivuille.

Kuva 10. Päänavigaatio ennen muutoksia 2017.

Kuva 11. Päänavigaatio muutosten jälkeen 2017.

Päänavigaatiossa tapahtuneiden muutoksien vuoksi Tule mukaan -osiossa olevien kohderyhmien pääsivujen tulisi olla samat kuin Tapahtumat -osiossa olevat hakutoimintojen kohderyhmäkategoriat. Näitä kategorioita ovat Lapsille ja lapsiperheille, Nuorille, Aikuisille, Jumalanpalvelukset ja uskonelämä, Musiikki, Lähetys- ja avustustyö. Näiden olisi oltava ainoat pääsivut Tule mukaan -osiossa. Rippikoulujen, kouluikäisten ja vapaaehtoistyön pääsivut tulevat kuitenkin poikkeamaan tästä ohjeistuksesta lisälmen seurakunnan verkkosivuilla. Näiden sisältöjen löydettävyyttä halutaan varmistaa ja näille kohderyhmille järjestetään paljon toimintaa, jota on selkeämpää esitellä omalla pääsivulla. Rippikoulut ja kouluikäiset nousevat myös käydyimpien sivujen listauksessa esiin.

Päänavigaation Apua ja tukea elämään -osiossa pääsivulla on tietoa eri avun muodoista, joista osa toistaa Tule mukaan -osiossa olevan Apua ja tukea tarvitseville -sivujen sisältöä. Päällekkäisyyttä on laitoksissa ja sairaaloissa tapahtuvan toiminnan sekä sururyhmien toiminnan esittelyssä. Vammaisryhmien toiminnan esittäminen Apua ja tukea tarvitseville -osiossa kategorisoi ryhmää eettisesti harkitsemattomalla tavalla. Vammaisryhmien toiminnan esittelyn oikea paikka on Aikuisille -osiossa. Tule mukaan -osiosta poistetaan Apua ja tukea tarvitseville -pääsivu ja alisivujen sisällöt siirtyvät paremmin toimintaa vastaavaan osioon.

Aikuisille-pääsivulla on vain lyhyt teksti, jossa hyperlinkein ohjataan Uskonelämän, Lähetys- ja avustustyön sekä Vapaaehtoistyön sivuille. Nämä esitetään erillisinä kohderyhmäkategorioina. Arkkitehtuurin kautta syntyviä rajoja erityisesti Aikuisille-pääsivulla voisi

ylittää linkitysten avulla. Aikuisille -pääsivulle voisi nostaa linkkeinä ryhmien esittelyjä sisältäviä alasivuja ja sisältöä, josta kävijän on helppo löytää itselleen sopivaa toimintaa. Nyt Aikuisille-pääsivulta on suunnistettava eri kohderyhmien sivuille sivunavigaation ja tekstiin sijoitettujen linkkien avulla. Osallistu, toimi, vaikuta -osiossa ja Tule mukaan -osiossa on molemmissa sivuja, jotka esittelevät Lähetystyötä. Lähetystyö siirtyy nyt kokonaisuudessaan Tule mukaan -osioon ja Osallistu, toimi, vaikuta -sivulle nostetaan linkki Lähetystyön sivulle.

Lapsille ja lapsiperheille -osiossa sivunavigaation puurakenteessa on omina alisivuina erilaisia kohderyhmälle suunnattuja jumalanpalveluksia (Taaperokirkko, Lastenkirkko, Vauvakirkko). Nämä voisivat olla myös esitettynä yhdellä sivulla, mikä osaltaan selkeyttäisi muodostuvaa puurakennetta sivunavigaatiassa.

Tule mukaan -osiossa toistuu erityisesti leireihin ja retkiin liittyvä päällekkäisyys. Työntekijät luovat näistä tapahtumia Lukkarin tapahtumakalenteriin ja päivittävät samat tiedot myös Tule mukaan-osion alisivuille. Tämän ongelman ratkaiseminen vähentäisi työntekijöiden tekemää päivitystyötä ja sivuston kävijöille esitettäisiin leireihin ja retkiin liittyvä tieto yhdessä paikassa, yhtenevällä tavalla.

Yhteneväisiä kehittämisen kohteita arkkitehtuurissa on alisivujen fyysinen sijainti rakenteessa, alisivujen sisällön jaottelu loogisiksi kokonaisuuksiksi ja samojen sisältöjen esiintymisen karsiminen kahdessa paikassa. Kohderyhmien alisivujen tulisi yhdessä muodostaa kokonaisuus, joka tuo arkkitehtuuriin ohjaavuutta ja tarjoaa samalla selkeän mutta monipuolisen kuvan toiminnasta.

7 VISUAALISEN OHJAAVUUDEN JA VUOROVAIKUTUKSEN KEHITTÄMINEN

Visuaalinen kohina heikentää visuaalista ohjaavuutta. Steaven Krugin (2006, 31-32, 38-39) mukaan visuaalinen kohina syntyy kaikesta mitä sivulla esitetään ja kaikesta mikä kilpailee käyttäjän huomiosta. Krugin mukaan visuaalista kohinaa voi suitsia luomalla sivulle selkeän visuaalisen hierarkian, joka tuo esiin sivun eri elementtien suhteet toisiinsa. Visuaalinen hierarkia syntyy korostamalla tärkeintä, ryhmittelemällä asioita loogiseksi kokonaisuuksiksi, sekä käyttämällä visuaalisia keinoja osoittamaan osien yhteen kuuluvuuden ja niiden suhteet sivun muihin osiin.

Läpi aikakausien, trendeistä, tyyleistä ja tottumuksista huolimatta, ihmisen havainnointi ei tietyin osin muutu. Maisemakuvassa horisontin piirtyminen vaakasuunnassa harmonisoi kuvaa, antaa rauhallisen vaikutelman ja herättää mielikuvan helppoudesta. Pystylinjojen koetaan luovan jännitteitä ja herättävän mielikuvia haasteellisesta ympäristöstä. Ihminen myös pyrkii erottamaan näkemänsä elementit toisistaan ja luomaan näistä jonkinlaisen kuvion, kokonaisuuden.

Verkkosivuilla sommittelulla voidaan ohjata käyttäjien huomiota, luoda tunnelmia ja herättää mielenkiintoa. Sivua voidaan tarkastella kuvapintana, jossa eri elementtien suhteet toisiinsa tuottavat erilaisia vaikutelmia ja jännitteitä. Liikettä, rytmiä, harmoniaa tai dynaamisuutta voidaan synnyttää sommittelemalla elementtien muotoa, kokoa, sijaintia, suuntaa, etäisyyttä, lukumäärää ja tilankäyttöä. Käyttäjien katse kiinnittyy väreihin, kontrasteihin, kokoon ja liikkeeseen. Verkkosivuilla yksi tehokas keino on sommitella tyhjää tilaa elementin ympärille, johon katseen halutaan kohdistuvan. Vaikka sivustoissa sommittelu tulisi pitää johdonmukaisena ja yhtenäisenä, poikkeamat luovat mielenkiintoa ja piristävät yleisilmettä. Poikkeamisen taustalla tulee kuitenkin olla kohderyhmästä ja sisällöstä nouseva peruste. (Korpela & Linjama 2003, 363–370.)

Korpelan ja Linjaman teoksessa *Web-suunnittelu* (2003, 367) nostetaan sommittelun yhteydessä esiin kultainen leikkaus. Se itsestään selvästi kuuluu sommittelun perusosaamiseen. Yksinkertaistetussa selityksessä kultainen leikkaus jakaa kuva-alan kolmeen osaan niin pysty kuin vaakasuunnassa. Linjojen leikkauskohtiin muodostuu huomiopisteet. Verkkosivujen sommittelussa tärkein sisältö tulisi asettaa näihin pisteisiin. Verkkosivujen sommittelun perustietoa löytyy esim. makijaakkola.fi-sivustolta (Mäki-Jaakkola

2015). Petri Mäki-Jaakkola esittelee aseteluun, sommitteluun, typografiaan, muotoihin ja tekstuureihin, kuvien käyttöön ja väreihin liittyvää perustietoa. Käyttöliittymän visuaalisesta suunnittelusta löytyy varmasti tuoreempaakin tietoa, mutta peruskäsitteisiin voi tutustua esimerkiksi Wille Kuutin (2003, 90–103) teoksen *Käytettävyys, suunnittelu ja arviointi* avulla.

Jakob Nielsen (2006) on tutkinut käyttäjien katseen liikkeitä kuvaruudulla heidän selatessaan verkkosivuja. Yleisin katseen kulku toteuttaa F-kirjaimen muotoista kulkureittiä. Sivua luetaan länsimaiseen tapaan vasemmalta oikealle, hypähdetään takaisin vasemmalle ja siirrytään aina lyhentävä matka oikealle. Nielsen esittää tutkimuksessaan tuloksia kolmen erilaisen verkkosivu-sisällön osalta.

Kuva 12. Heatmaps, katseen piirtämät lämpökartat. (https://media.nngroup.com/media/editor/alertbox/f_reading_pattern_eyetracking.jpg)

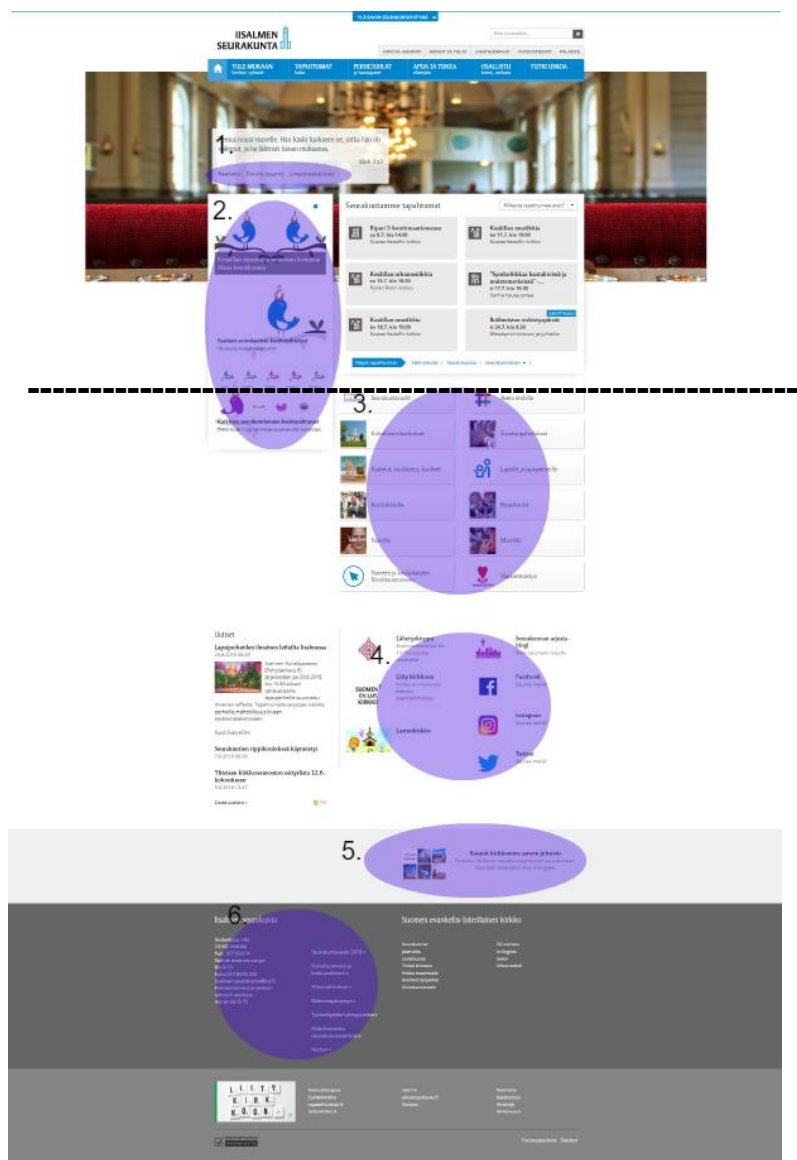
Oikeanpuoleisen kuvan sisältönä on tekstiartikkeli, keskimmäisessä tuote-esittelysivu, ja kolmannessa hakukoneen antama tulossivu. Kaikissa näissä piirtyy hahmotettava F-kirjain näytölle. Tämän vuoksi valikko kannattaa sijoittaa sivun vasempaan laitaan ja sijoittaa tärkein ylälaitaan ja muut sisällöt katseen kulkureitille.

Visuaalista ohjaavuutta ja vuorovaikutusta voi siis tuottaa verkkosivulle hyvällä visuaalisella hierarkialla, jossa huomioarvo vaimenee sivun tärkeimmästä sisällöstä kohti vähemmän tärkeää. Ohjaavuutta voi tuottaa myös sijoittamalla sivun elementtejä käyttäjien katseen yleisimmille kulkureiteille. Sivulla esitettyihin elementteihin ohjaavuutta tuo visuaalisen ulkoasun valinnat huomioarvon mukaisesti.

8 SIVUSTOLLA TEHDYT UUDISTUKSET

8.1 Etusivu

Esimerkkikuvassa (Kuva 9) näkyy etusivu ennen muutoksia sekä alueet joihin seurakunnissa on mahdollisuus tehdä muutoksia pääkuvaa ja uutisnostoja lukuun ottamatta. Pääkuvan uudistaminen toteutetaan erillisessä projektissa kaikkien viiden seurakunnan sivustoille samalla kertaa. Uutisnostojen määrän rajoitin tässä projektissa neljään uutiseen, mutta muutoin elementtiin ei puututtu.

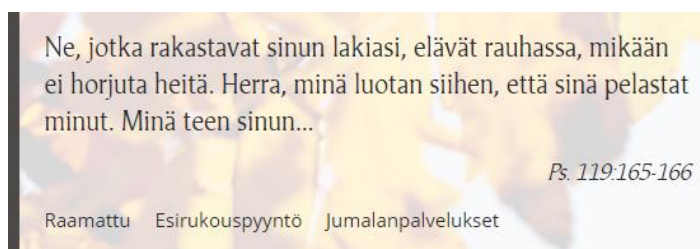

Kuva 13. Etusivu. Alueet joihin muutoksia voidaan tehdä.

Etusivulla oli kolme aluetta, joilla voidaan vaikuttaa voimakkaimmin sivun ulkoasuun. Ne ovat esimerkkikuvassa näkyvät kohdat 2 (Kuvakaruselli ja alapuolen linkkilistaus tapahtumabannereille) ja 3 (ns. Lisänavigaatio). Muutoksia tein myös alueisiin 1 (Päivän sana -laatikko), sekä alueisiin 4 (Linkkilistaus) ja 5 (Alatunniste-linkkilistaus). Katkoviiva kuvaa suuntaa antavasti ensimmäistä ja yhdellä kertaa näkyvää sivun osaa, joka käyttäjälle avautuu tietokoneversiossa. Mobiiliversiossa etusivun elementit järjestyvät yhteen palaan lukusuunnan mukaisessa järjestyksessä.

8.1.1 Päivän sana

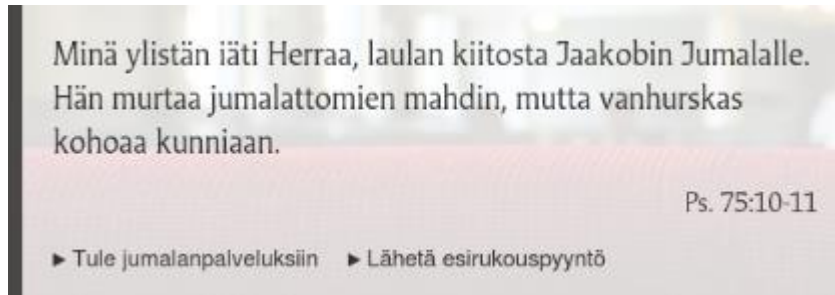
Lukkari-ohjeiden mukaan Päivän sana -laatikon tehtävä on viestiä hengellisen yhteisön sivustosta. Sen yhteydessä olevien linkkien tulee toteuttaa samaa tehtävää (Raamattu, Esirukouspyyntö, Jumalanpalvelukset). Jumalanpalveluksien tulisi ohjeistusten mukaan saada näkyvä paikka etusivulla. Käyttäjiltä tulee säännöllisesti palautetta siitä, että jumalanpalvelukset eivät löydy etusivulta. Tästä syystä tulevan sunnuntain jumalanpalvelukset nostetaan joka viikko etusivun tapahtumabannereihin. Lisäksi Jumalanpalvelukset ja uskonelämä -linkki löytyy tapahtumanostojen alla olevasta linkkilistauksesta.

Kuva 14. Päivän sana ennen muutoksia.

Steven Krug (2006, 38) korostaa kirjassaan *Älä pakota minua ajattelemaan*, että kävijöille tulee esittää selvästi mitä voi klikata ja mitä ei. Linkkien tulee sisältää visuaalinen vihje klikattavuudesta tai kosketuksesta aktivoituvasta toiminnosta. Tämä verkon vakiintuneiden tapojen mukaan toteutetaan esim. käyttämällä kolmiota linkkitekstin edessä tai visuaalisella vihjeellä painikkeesta. Krugin mukaan linkkitekstin jälkeen esitetty nuoli vaikuttaa viittaavan johonkin muualle kuin linkkiin.

Päivän sana -laatikosta poistettiin toimeksiantajan toiveesta Raamattu-linkki. Jumalanpalvelukset- ja esirukouspyyntö -linkkitekstiin lisäsin nuolen visuaaliseksi vihjeeksi kertomaan klikattavuudesta ja kehoitteen. ► Tule jumalanpalveluksiin ► Lähetä esirukouspyyntö.

Kuva 15. Päivän sana muutosten jälkeen työpöytänäköymässä.

Mobiilinäkymässä Lähetä esirukouspyyntö -linkissä oleva nuoli rivittyi yläriville ja teksti alariville. Ongelma johtuu linkkitekstin pituudesta, jota en voinut kiertää lyhentämällä tai pidentämällä tekstiä. Lopputulos on kuitenkin selvästi aiempaa ohjaavampi ja rivittymisongelma ratkaistaan myöhemmin Lukkarin ylläpidon avustuksella.

8.1.2 Kuvakaruselli

Nielsen Norman Groupin sivuilta löytyy Raluca Budiun (2018) kirjoittama artikkeli, joka käsittelee verkkosivuilla käytettyjä karuselleja mobiililaitteiden näkökulmasta. Karusellien käyttöä verkkosivuilla puoltaa esitettävän sisällön suuri määrä, suhteessa tilaan jonka elementti ottaa sivulta. Tämä ominaisuus palvelee myös mobiilikäyttäjiä. Karusellin huonoina puolina nähdään se, että erityisesti mobiilikäyttäjät eivät välttämättä ehdi havaita liikettä, kuvien vaihtumista, eivätkä näin ollen tule tietoisiksi tarjolla olevasta sisällöstä. Kävijän on myös selattava yksitellen sisältöä löytääkseen haluamansa. Karusellissa ei tästä syystä tulisi esittää enempää kuin 3-4 eri sisältöä. Usein selattavuudesta viestivät visuaaliset vihjeet, kuten nuolet ja sisällön määrästä kertovat pallojonot, ovat heikosti havaittavissa. Käyttäjät eivät myöskään vaivaudu selaamaan sisältöä, ellei karusellissa ensimmäisenä näkyvillä oleva sisältö kiinnosta heitä. Tämän vuoksi sisältöjä, joiden näkyvyyden haluaa varmistaa, ei kannata sijoittaa karuselliin. Artikkelin mukaan karusellin toimintoja ei useinkaan ole suunniteltu mobiilikäyttäjiä ajatellen.

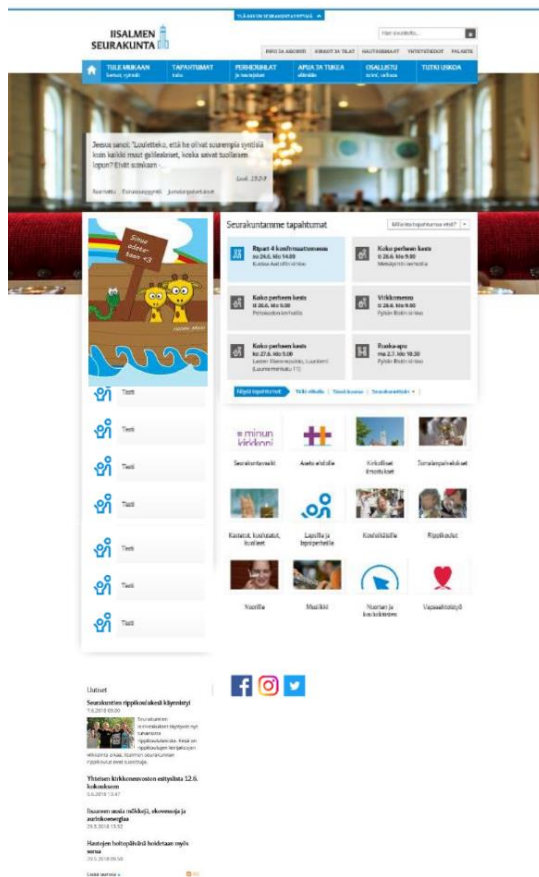
Visuaalista hierarkiaa selkeyttääkseni suunnittelin aluksi karuselliin käytettäväksi jatkossa suurta pystykuvaa (750x500 pikseliä), joka kasvattaa elementin pinta-alaa pystysuunnassa. Benchmarkkasin tämän idean Sulkavan seurakunnan etusivulta (www.sulkavanseurakunta.fi). Elementti olisi erottautunut sivun muusta sisällöstä selkeästi. Huomioarvon lisääntyessä karuselliin olisi voinut sijoittaa kaikki viikoittain etusivulle nostettavat tapahtumabannerit. Kuvan, tekstin ja liikkeen sisältävä elementti olisi ollut toimivampi kokonaisuus. Tapahtumabannereita päätettiin lopullisessa versiossa sijoittaa sekä kuvakaruselliin, että alapuolen linkkilistaukseen. Testiversiossa ison pystykuvan käyttö venytti karusellia alaspäin niin, että se vei alapuolen linkkilistauksen tapahtumabannereilta yhden paikan kolmesta mahdollisesta. Päätimme kuitenkin hyödyntää pystykuvaa jatkossa seurakuntiemme etusivuilla yksittäisten isomprien tapahtumien viestimisessä.

Kuvakarusellin toiminnoissa oli vielä kesän alussa joitakin Rabula Budiun artikkelin kuvaamia ongelmia. Sisällön selattavuudesta kertovat kolmiot katosivat näkyvistä jos kuvasisältö oli saman värinen kuin nuolet. Alue, joka nuolten ympärillä reagoi klikkaukseen tai mobiilissa kosketukseen, oli niin pieni, että toimintarajoitteisten olisi ollut varmasti hankala osua niihin. Näistä ongelmista ilmoitin Lukkarin ylläpidolle ja kesän aikana nuolien alle ilmestyi valkoinen ympyrä. Käytettävyys kohentui, mutta painikkeen ulkonäköä voisi vielä kehittää. Valkoisen alueen läpinäkyvyyden lisääminen saattaisi tehdä lopputuloksesta paremman. Kuvakarusellin kuvat vaihtuvat nyt myös mobiilissa automaattisesti, kunnes käyttäjä koskettaa kuvaa. Pystykuvan käytöstä pysyvänä ratkaisuna luovuin myös osittain siksi, että pystykuva olisi peittänyt mobiilikäyttäjän ruudun ja kosketus olisi osunut väistämättä karuselliin ja pysäyttänyt liikkeen. Karusellissa käytettävä pienempi kuva antaa mobiilikäyttäjille edes jonkinlaisen mahdollisuuden havaita liike ja siten sisällöt. Etusivun karusellissa suosittelen jatkossa esittämään yksittäisiä tapahtumia ja alla olevassa linkkilistauksessa ne sisällöt, joiden näkyvyys halutaan taata.

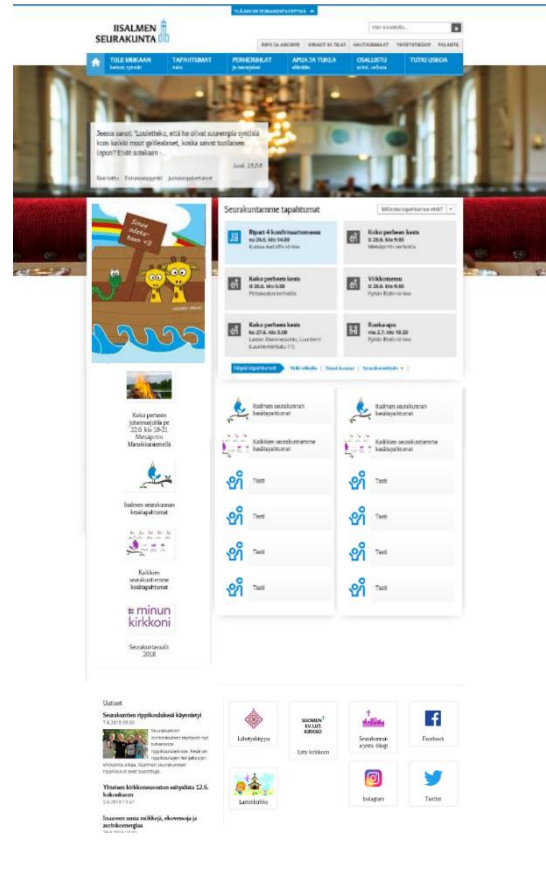
8.1.3 Etusivun linkkilistauksien esitystyylit ja sisältö

Parannellakseni etusivun visuaalista ohjaavuutta koin loogisimmaksi keinoksi lähteä vähentämään etusivun visuaalista kohinaa. Iisalmen seurakunnan etusivulla Steven Krugin (2006, 38) mainitsemaa visuaalista kohinaa syntyy linkkilistauksien erilaisten esitystyylilien, linkkien, tekstien ja erilaisten kuvamateriaalien myötä. Suurta määrää linkkejä tai

linkkilistauksia ei voitu poistaa, koska sisältöjen löydettävyyttä olisi kärsinyt liikaa. Linkkilistauksen visuaalista ohjaavuutta ja käyttötarkoitusta voitiin kuitenkin selkeyttää. Testasin erilaisia linkkilistauksen esitystyyliä ja käyttötarkoituksia. Loin kaksi luonnosta (Kuvat 16 ja 17) sivusta, jossa linkkilistauksen sisältöä ja esitystyyliä on muutettu.

Kuva 16. Etusivun luonnos 1.

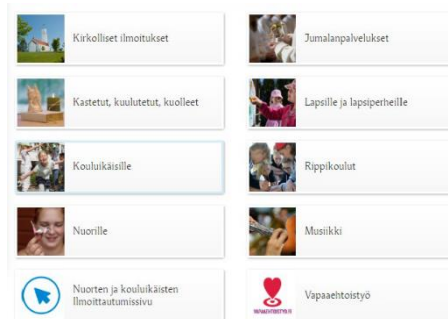
Kuva 17. Etusivun luonnos 2.

Esimerkkiluonnos 1:ssä lisänavigaatio oli sijoittunut sivun vasempaan laitaan. Verkkosivuilla vakiintuneista käytännöistä on suositeltavaa pitää kiinni ja tästä syystä lisänavigaation paras paikka olisi ollut sivun vasemmalla laidalla (Krug 2006, 60-62). Sivun keskiosa olisi vapautunut tässä vaihtoehdossa tapahtumanostoille ja muille etusivulle nostettaville linkeille. Tapahtumanostojen alla olevan linkkilistauksen esitystyylissä linkkien ympärillä oleva tyhjä tila olisi ollut myös katseelle ergonomisempi. Esimerkkiluonnoksista vaihtoehto 1 olisi ollut kaikin puolin paras, mutta sen käyttöönoton esti lisänavigaatiossa esitettävien linkkien lopullinen määrä. Linkkien suuresta määrästä johtuen pituus pystysuunnassa kasvoi työntäen uutisnostoja ja vieressä olevaa linkkilistausta edellään. Si-

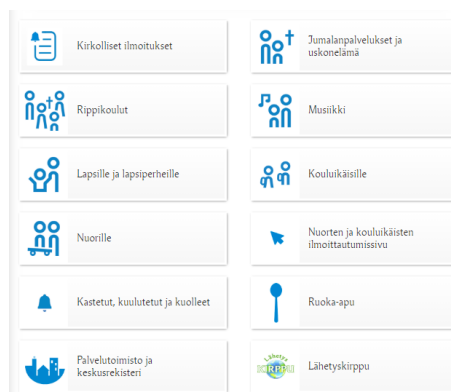
vulle olisi syntynyt epälooginen tyhjä alue. Linkkilistauksen esitystyyliessä ei ollut valittavissa myöskään tiiviimpää mallia. Tekstilinkkilistaus ei soveltunut ulkoasultaan etusivulle. Etusivun linkkilistausten esitystyylihin ei tehty lopulta suuria muutoksia, mutta ohjaavuutta voitiin parantaa.

Lisänavigaation ulkoasun muutokset

Valokuva sisältää paljon informaatiota, enemmän kuin tuhat sanaa yleisesti tunnetun lausahduksen mukaan. Pelkästään valokuvat tuottivat etusivulle melkoisen määrän informaatiota ja kävijän huomiosta kilpailevaa sisältöä. Visuaalisen kohinan vähentämiseen pystyin vaikuttamaan suorimmin valokuvan ja graafisen kuvankäytön valinnoin. Tapahtumanostojen alla olevan linkkilistauksen, ns. lisänavigaation tehtävä on toimia päänavigaation tukena ja varmistaa sisältöjen löydettävyyttä. Pienet valokuvat linkkipainikkeissa kiinnittää huomion siihen mitä valokuvassa on, mutta saattavat harhauttaa ja hidastaa kävijää löytämään ohjauksen etsimäänsä sisältöön. Elementin tehtävä on ohjata, ei kiinnittää kävijöiden huomiota linkkipainikkeen pieniin yksityiskohtiin linkkitekstin kustannuksella. Valokuvat vaihtuivat graafisiin ikoneihin, jotka luovat linkkilistaukselle selvästi yhtenäisen, neutraalin ulkoasun.

Kuva 18. Lisänaavigaatio ennen muutoksia.

Kuva 19. Lisänaavigaatio muutosten jälkeen.

Grafiikat

Lukkarin tuottamat kohderyhmäkategoria -symbolit olivat saatavilla harmaan sävyisinä vektoritiedostoina. Niiden pohjalta toteutin linkkilistauksessa näkyvät grafiikat, joissa toistuu lisälmen seurakunnan graafisen ohjeen mukainen sininen. Painikkeessa oleva harmaa ei toistu tasaisesti vaan siihen on luotu pieni varjostus ja hyvin pienet valkoiset kehukset. Harmaata taustaväriä kokeillessa, figuurien taustalla, kuvan reunat tulivat esiin, eikä vaikutelma yhtenäisestä kuvapinnasta toteutunut. Taustaväriksi valikoitui valkoinen, harmaan sijaan. Testasin myös valkoista figuuria sinisellä taustalla yhtenäistääkseni päänavigaation ja lisänavigaation ulkoasua. Ikonit kuitenkin pomppasivat tarpeettoman voimakkaasti esiin. Etusivulla suurin huomioarvo paikallisesti tuotetussa sisällössä tulee olla kuvakaruselilla ja tapahtumabannereilla.

Rippikoulut ja Kouluikäisille ovat paikallisesti luotuja kohderyhmiä, joten niihin suunnitelin ja toteutin symbolit valmiiden kohderyhmäkategoriasymboleiden pohjalta. Kirkolliset ilmoitukset-, Kastetut, kuulutetut ja kuolleet-, ja Ruoka-apu-linkkien grafiikat tein itse. Lukkarin tuottamien kategoriasymboleiden muotokieli ja tyyli on pyöreää ja omintakeista. En halunnut lähteä tätä korostamaan etusivulla. Kuva-aiheiden valinnassa pidin muodon yksinkertaisuutta ja yhteensopivuutta tärkeimpänä. Lähetyskirppu (Lähetystyön kirpputori) käyttää näkyvästi viestinnässään omaa logoa, joten siksi valitsin sen linkin yhteyteen. Se hiukan rikkoo visuaalista yhtenäisyyttä linkkilistauksessa, mutta peruste käyttää logoa oli tässä valinnassa määräävämpi.

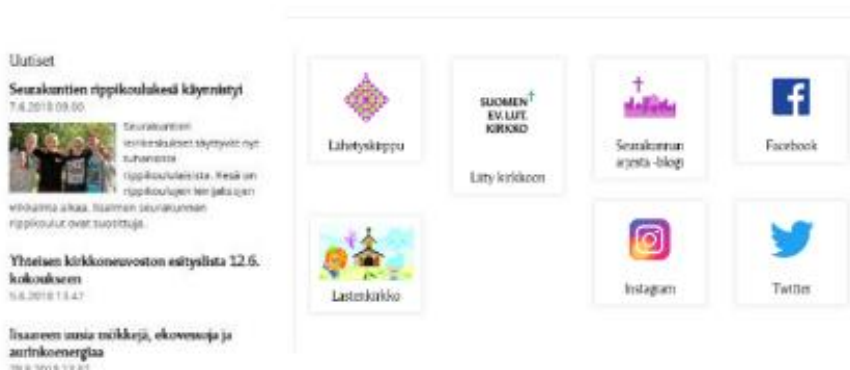
Kuvankäsittelyä olen tehnyt vuosien aikana reippaasti, mutta en ole koskaan piirtänyt tietokoneella grafiikkaa. Opettelin projektin aikana käyttämään Adobe Illustratoria, että pystyin muokkaamaan muotoja, värejä ja kokoja, sekä rakentamaan valmiiden vektorikuvien pohjalta uusia.

Sivun alaosan linkkilistaukset

Etusivun alaosassa olevat linkkilistaukset (Kuva 13. alue 4 ja 5) muuttuivat esitystyyliltään ja sisällöltään. Lisänavigaation alla olevan linkkilistauksen esitystyylistä valitsin sellaisen, jossa on selkeä visuaalinen vihje painikkeesta ja joka ei vie tarpeettomasti tilaa sivulta eikä korosta sisältöä suhteettomasti. Ennen muutoksia somelinkit vaikuttivat kyseisten kanavien mainoksilta, jotka erottuivat sivulla selvästi. Kuvassa 21. näkyy, millainen uusi esitystyyli on. Linkkilistauksien sisältö esimerkikuvassa ei vastaa lopullista versiota.

Kuva 20. Sivun alaosan linkkilistaus lisänavigaation alapuolella ennen muutoksia.

Kuva 21. Sivun alaosan linkkilistaus lisänavigaation alapuolella uudella esitystyyliillä.

Linkkejä listaukseen on tulossa vielä lisää (Ks. Kuva 22.) ja siinä vaiheessa linkit blogiin ja Tubepapin vlogiin siirtyvät oikealle, jolloin ne näkyvät loogisesti somekanavien yläpuolella. Kauniit kirkkomme -esitteen linkki vaihtui somekanavien linkkeihin. Somelinkit ovat harmaalla alueella ennen varsinaisia alatunnisteita. Esitystyyli on vielä työpöytänäkyvässä tarpeettoman väljä, mobiilinäkyvässä tiiviimpi. Tätä voidaan kehittää tiiviimmäksi Lukkarin kehittäessä linkkilistausten esitystyyliä.

8.1.4 Uudistunut etusivu

Etusivun uudistuksien taustalla on ollut ajatus linkkilistausten huomioarvon hierarkian kehittämistä. Kuvakaruselli ja sen alapuolella olevat tapahtumabannerit ovat tärkein

sisältö ja ne osuvat katseen F -kirjaimen muodostamalle reitille (Kuva 22.). Lisänavigaatio vie sivulta ison tilan mutta neutraali ulkoasu vaimentaa sen huomioarvoa. Vuorovaiikutteisuutta sivulle on tuotu lisäämällä visuaalisia vihjeitä, jotka kertovat, että linkkiä voi painaa. Uudistukset palvelevat niin työpöytäversion kuin mobiiliversion käyttäjiä.

YLÄ-SAVON SEURAKUNTAYHTYMÄ

IISALMEN SEURAKUNTA

Hae sivustolta...

INFO JA ASIONTI | KIRKOT JA TILAT | HALITAIKMAAT | YHTEYSTIEDOT | PALAUTE

TULE MUKAAN kerhot, ryhmät | TAPAHTUMAT haku | PERHEJUHLAT ja hääjuhlat | APUJA JA TUKEA etämään | OSALLISTU toimi, vaikuta | TUTKI USKOA

Minä ylistän iäti Herraa, laulan kiitosta Jaakobin Jumalalle. Hän murtaa jumalattomien mahdin, mutta vanhurskas kohoaa kunniaan. Ps. 75:10-11
 ▶ Tule jumalanpalveluksiin ▶ Lähetä esirukouspyyntö

Seurakuntamme tapahtumat

Millaisia tapahtumaa etsit?

Seurakuntavaalien ennakkokönnestys on käynnissä la 10.11. klo 9.00

Lastenpäivä la 10.11. klo 10.00 Lähieskirppu

Sanajumalanpalvelus su 11.11. klo 10.00 Pyhän Ristin kirkko

Sanajumalanpalvelus su 11.11. klo 10.00 Pyhän Ristin kirkko

Messu su 11.11. klo 17.00 Kuustaa Aadolfin kirkko

Messu su 11.11. klo 17.00 Kuustaa Aadolfin kirkko

Näytä tapahtumat: Täällä viikolla | Tässä kuussa | Seurakunnittain

Kirkolliset ilmoitukset | Jumalanpalvelukset ja uskonelämä

Rippikoulut | Musiikki

Lapsille ja lapsiperheille | Kouluikäisille

Nuorille | Nuorten ja koulukäisten ilmoittautumisviiva

Kastetut, kuulutetut ja kuolleet | Ruoka-apu

Palveluomisto ja keskusrekisteri | Lähetyksirppu

Uutiset

Iisalmen kirkkoherran virka todennäköisesti avoimeksi
 6.11.2018 09:56

Iisalmen seurakunnan kirkkoherran virka tulee todennäköisesti avoimeksi vuoden 2019 alussa. Tuomiokapituli käsittelee asiaa 15. marraskuuta.

Ennakkokönnestys käyntiin viime vaaleja vilkkaammin
 7.11.2018 09:47

Ennakkokönnestys on alkanut
 6.11.2018 09:00

Diakonian jouluavustuksia voi hakea tänäkin vuonna verkossa
 1.11.2018 12:13

Lisää uutisia >

Seurakuntavaalit 2018

Seurakuntavaalien ennakkokönnestys järjestetään ajalla 6.-10.11. ja varsinainen vaalipäivä on sunnuntai 18.11.

Tutustu Iisalmen seurakunnan seurakuntavaaliehdokkaisiin. >

Katso ennakkokönnestyspaikat 6.-10.11. täältä. >

Lue, mistä luottamushenkilöt seurakunnissa päättävät >

Seurakunnan arjesta -blogi

Tubepappi Anu Backmanin videoblogi

f | | |

Kuva 22. Etusivu muutosten jälkeen työpöytäversiossa.

YLÄ-SAVON SEURAKUNTAYHTYMÄ

IISALMEN SEURAKUNTA

Herra on Abrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala. Ei hän ole kuolleiden Jumala, vaan elävien. Hänelle kaikki ovat eläviä. *Luuk. 20: 37-38*
- Tule jumalanpalveluksiin -
Lähetä esirukouspyyntö

Messu 11.11. klo 17 Kustaa Aadollin kirkossa

#minun kirkkoni

Iisalmen seurakuntavaalehdokkaat
Joko tiedät kuka äänestää? Tutustu ehdokkaiksi täällä >>

Diakoniatyön jouluavustukset haettavissa
Jouluavustusta voit hakea sähköisellä lomakkeella verkossa tai täyttää paperisen hakemuksen. Hakemuksen tulee olla perillä 30.11. mennessä. Täytä lomake täällä tai tulosta paperinen >>

JA SUURIN NIISTÄ ON rakkaus.

Hel, tarvitsetko vaihtelua arkeesi?
Perhekerhot ja aamupäiväkerhot ovat aikuisille ja lapsille tarkoitettua yhteistä tekemistä.

Millaista tapahtumaa etsit?

Messu
su 11.11. klo 17.00
Kustaa Aadollin kirkko

Messu
su 11.11. klo 17.00
Kustaa Aadollin kirkko

Iloa ja kauneutta käsiyöpiiri
ma 12.11. klo 10.00
Lähetyskirppu

Ruoka-apu
ma 12.11. klo 10.30
Lippuriemen seurakuntakoti

Vapaaehtoisten iltä Oikkarilla
ma 12.11. klo 17.00
Kokouksumistila Oikkarilla

Naistenilta
ma 12.11. klo 17.00
Kokouksumistila Oikkarilla

Näytä tapahtumat:
Tällä viikolla | Tässä kuussa |
Seurakunnittain |

Kirkolliset ilmoitukset

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä

Rippikoulut

Musiikki

Lapsille ja lapsiperheille

Kouluikäisille

Nuorille

Nuorten ja kouluikäisten ilmoittautumissivu

Kastetut, kuulutetut ja kuolleet

Ruoka-apu

Palvelutoimisto ja keskusrekisteri

Lähetyskirppu

Uutiset

Ennakkovaaleissa viime vaaleja vilkkaampi
10.11.2018 18:53

Iisalmen seurakunnassa ennakkovaaleissa äänesti yhteensä 6,9 prosenttia äänioikeutetuista (5,6). Äänestysprosentti kipusi hieman viime vaaleja korkeammalle.

Iisalmen kirkkoherran virka todennäköisesti avoimeksi
8.11.2018 08:56

Ennakkovaalit 2018
7.11.2018 09:47

Ennakkovaalit 2018
Seurakuntavaalien ennakkovaalit järjestetään ajalla 6.-10.11. ja varsinainen vaalipäivä on sunnuntai 18.11.

Tutustu Iisalmen seurakunnan seurakuntavaalehdokkaiksi. [Katsota ennakkovaalipaikat 6.-10.11. täältä.](#)
[Lue, mistä luottamushenkilöt seurakunnissa päättävät!](#)

Seurakunnan arjesta -blogi

Tubepappi Anu Backmanin videoblogi

f

Instagram

Twitter

Iisalmen seurakunta

Iivolankatu 14 b
74100 IISALMI

Seurakuntavaalit 2018 >

Palvelutoimisto ja keskusrekisteri avoimena ma-pe klo 9-15
Vaihde avoimena ma-pe klo 9-15
Puh. 017 833 51
Faksi 017 8335 233

Päättökenttö seurakunnassamme >

Virkatodistukset >

Sukututkimus >

Työntekijöiden yhteistyö >

Kuva 23. Etusivu uudistusten jälkeen mobiilinäkyvässä.

8.2 Tule mukaan -osion pääsivut

Tule mukaan -osion pääsivuilla kehittämistä on lähestytty käyttöliittymän näkökulmasta. Käyttöliittymän osa-alueita esittelin luvussa 5. Käyttöliittymä selainikkunan sisällä. Eri kohderyhmien sivuista koostuvassa Tule mukaan -osiossa pääsivut ja suurin osa alasi- vuista on luotu uudistusten yhteydessä uudelleen. Tämä mahdollisti käyttöliittymän pää- tasojen, eli visuaalisen ilmeen ja vuorovaikutuksen kehittämisen. Vuorovaikutuksen ke- hittäminen on kohdistunut arkkitehtuuriin ja vuorovaikutuselementteihin. Arkkitehtuurissa vietiin loppuun päänavigaation uudistuksesta aiheutuneet alasiurakenteiden muutok- set.

8.2.1 Muutokset arkkitehtuuriin – Sivurakenteen uudistukset

Sivurakenteessa suurimmat muutokset tapahtuivat Jumalanpalvelukset ja uskonelämä- , Lähetys- ja avustustyö-, ja Aikuisille-osioissa. Apua ja tukea tarvitseville -osio poistui kokonaan. Ryhmien toiminta esitellään nyt sen otsikon alla, joka kuvaa toiminnan luon- netta parhaiten. Sivurakenteen muutoksia kuvaavassa listauksessa "ei näkyvissä" tar- koittaa toiminnan olevan tauolla, sivu ei ole verkossa näkyvillä.

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä -sivurakenteen muutokset

Ennen muutoksia:

- Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
 - Luku- ja keskustelupiiri
 - Miesten saunaillat
 - Raamatturyhät- ja piirit
 - Sanan- ja rukouksenillat
 - Siioninvirsiseurat (ei näkyvissä)
 - Teemallinen hartaushetki Lippuniemessä
 - Eri kristillisten järjestöjen tapahtumia

Muutoksien jälkeen:

- Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
 - Jumalanpalvelus
 - Sairaala- ja pienkotihartaudet (siirtyi Apua ja tukea tarvitseville -osiosta)
 - Teemallinen hartaushetki Lippuniemessä
 - Osallistu jumalanpalvelusten kehittämiseen (uusi)
 - Raamatturyhät- ja piirit
 - Luku- ja keskustelupiiri
 - Miesten saunaillat
 - Sanan ja rukouksen illat
 - Naistenpäivä (siirtyi Aikuisille -osiosta)
 - Papiston yhteystiedot (uusi)

Aikuisille -sivurakenteen muutokset

Ennen muutoksia:

- Aikuisille
 - Avoimet ovet Olkkarissa (ei näkyvissä)
 - Draamaryhmä
 - Ikäihmisten kerhot
 - Käsityöpiirit
 - Lähetys- ja diakoniapiirit (siirtyi Lähetys ja avustustyö -osiioon)
 - Naistenilta
 - Naistenpäivä (siirtyi jumalp. ja uskon elämää -osiioon)
 - Raamattu- ja runoryhmä (ei näkyvissä)
 - Retket ja matkat
 - Taideryhmä (ei näkyvissä)

Muutoksien jälkeen:

- Aikuisille
 - Avoimet ovet Olkkarissa (ei näkyvissä)
 - Draamaryhmä
 - Käsityöpiirit
 - Naistenilta
 - Ikäihmisten kerhot
 - Vammaisryhmät (siirtyi Apua ja tukea tarvitseville -osiosta)
 - Retket ja matkat
 - Raamattu- ja runoryhmä (ei näkyvissä)
 - Taideryhmä (ei näkyvissä)

Lähetys- ja avustustyö -sivurakenteen muutokset

Ennen muutoksia:

- Lähetys ja avustustyö

Muutoksien jälkeen:

- Lähetys ja avustustyö
 - Lähetys (Siirtyi Osallistu, toimi, vaikuta -osiosta)
 - Työntekijämme maailmalla ja tuettavat kohteet (Siirtyi Osallistu, toimi, vaikuta -osiosta)
 - Lähetys- ja diakoniapiirit (Siirtyi Aikuisille -osiosta)
 - Lähetyskirppu (uusi)
 - Yhteystiedot

8.2.2 Pääsivujen uusi sivumalli

Tule mukaan -osion pääsivuilla ja suurimmassa osassa alisivuja on otettu käyttöön uusi sivumalli. Viestinnällisestä näkökulmasta katsoen pääsivujen uudistuksien tavoitteena on ollut luoda sivu, joka palvelee paremmin kohderyhmille suunnattua viestintää. Uudessa sivumallissa (Kuva 25.) käytössä olevien elementtien visuaalinen ulkoasu, sommittelu ja käytössä olevat useat linkkilistaukset tekevät mahdolliseksi nostaa esiin ja korostaa ajankohtaisia sisältöjä. Tämä sivumalli ja sommittelu tekee työntekijöiden päivitystyön helpoksi. Viestimisen kohteet ja tarpeet vaihtelevat vuoden kierrossa ja uudessa sivumallissa tämä on huomioitu.

Isoin kuvallinen elementti on se, johon työntekijä voi nostaa ”kärkenä nyt” olevan tapahtuman tai ryhmän linkin ohjaavan linkkitekstin kanssa. Linkkien teksteissä voi ohjata kävijää ymmärtämään, että tapahtuma on pian tai ilmoittautuminen tapahtumaan on käynnissä. Viestintäpalvelut voi tuoda linkkiin näkyvästi esille ns. viestintäputkessa olevan tapahtuman. Tämän alapuolella olevan linkkilistaus-ryhmän voi ottaa kokonaan tapahtumaviestinnän käyttöön ja siirtää ryhmien esittelyt alempaan ryhmään. Nuorisotyön Nuorille-sivulla tapahtumaviestintä on aktiivista ja he käyttävät jo nyt ylintä linkkilistausta tapahtumien, leirien ja retkien viestintään. Tämä on ollut tarkoitus sivumallia suunniteltaessa. Käyttäjien on helpompi ja miellyttävämpi käyttää sivuja, sekä nähdä millaista toimintaa on tarjolla. Linkit tuovat käyttäjille mahdollisuuden toimia sivulla, käyttää painikkeita ja saada esiin se tieto, mitä he etsivät. Linkkiryhmiä otsikko erottaa sivun sisältöjä toisistaan ja ryhmittelee linkit. Otsikkojen tekstisisältöä muokataan vielä, ne eivät ole vielä lopullisia. Näitä muokataan myöhemmin yhdessä työntekijöiden kanssa ja niitä voi muokata esillä olevan sisällön mukaisesti.

Pääsivulla ei ole paikallista navigaatiota sivun vasemmalla laidalla, mutta sivun sisällössä on esitetty linkki toiseen kohderyhmäkategoriaan, joka mahdollisesti kävijää voisi kiinnostaa. Päätös oli ehkä projektin vaikein, mutta kysyin tästä arviota Lukkarin ylläpidolta. Heidän mielestään se ei muodosta ongelmaa ja muutokset ovat ajateltuja. Alasivuilla sivunavigaatio näkyy, jolloin navigoiminen toiseen kohderyhmään tai toiselle alisivulle onnistuu helposti. Pääsivujen uusi malli tekee mahdolliseksi ylittää Lukkarin-julkaisujärjestelmässä määritellyt kohderyhmäkategorioiden rajoja. Esimerkiksi Lapsille ja Lapsiperheille -pääsivulla on linkki Kouluikäisille -pääsivulle ja toisinpäin. Aikuisille pääsivulla on yksittäisiä ryhmiä ja linkkejä muihin kohderyhmäkategorioihin. Käyttäjät liikku-

vat ja navigoivat sivuilla eri tavoin ja siksi käyttäjille on hyvä tarjota useita mahdollisuuksia navigointiin. Aiemmin mobiilikäyttäjät näkivät kohderyhmälle tarjottavan toiminnan vain avaamalla valikon, ellei sitä esitelty tekstikappaleessa, tekstilinkein. Nyt sivu on nopeasti skrollattavissa ja siitä voi silmäillä tarjolla olevaa toimintaa kattavasti.

Kohderyhmien sivuille on tuotu myös mahdollisuus lähettää työntekijöille viesti, poistumatta sivulta. Tämän taustalla on ajatus siitä, että kävijöille tarjotaan vuorokaudenajasta riippumaton mahdollisuus laittaa viestiä silloin, kun heille sopii. Jos ei koe suoraa yhteydenottoa työntekijään soittamalla itselleen sopivaksi, voi laittaa viestin. Lukkarin ylläpito on tuonut kesän aikana työntekijöiden yhteystietoihin ominaisuuden, joka avaa puheluun ja sähköpostiin tarvittavan sovelluksen mobiililaitteissa. En tiennyt tämän uudistuksen tulosta etukäteen ja siksi olin uudistuksiin sisällyttänyt viestin lähettämisen mahdollisuuden. Yhtä kaikki, yhteydenottaminen on kävijöille tehty nyt monella tapaa helpoksi.

Alasivut on luotu sivumalliin, jossa on tapahtumat listaava elementti. Tapahtumalistaus-elementti mahdollistaa tulevien kokoontumisten aikataulutietojen esittämisen listauksena ryhmän esittelyn yhteydessä. Tapahtumalistauksen voi toteuttaa joko kohderyhmäkategorian valinnalla tai avainsanalla. Avainsana on lisättävä tapahtumalomakkeelle tapahtumaa luodessa. Tapahtumalistauksen sisältö vaihtelee vielä ja sitä hiotaan yhdessä työntekijöiden kanssa. Retket ja leirit -sivuja on nyt lähes kaikkien pääsivujen alasivuina. Listausta voi säätää samalla tavalla kuin tapahtumalistausta. Jatkossa työntekijöiden ei ole välttämätöntä lisätä tapahtumatietoja alasivuille, pelkkä tapahtuman luominen riittää. Säännölliset kokoontumiset näkyvät ryhmän alasivuilla automaattisesti tapahtumalistauksessa. Silloin kun huomioarvoa halutaan nostaa, tapahtuman voi nostaa pääsivun linkkeihin.

Alasivuilla sivumalleja on käytössä kaksi erilaista, jotka on valittu toiminnan suuruusluokan mukaan. Kuvia ei ole käytetty aivan jokaisella sivulla ja toinen sivumalleista tiputtaa kuvan pois mobiiliversiossa. Tämä on ollut tietoinen valinta. Työpöytänäkyvässä asiasta voi esittää visuaalisesti hiukan vaikuttavammin, mobiiliversiossa taas keskeisessä osassa on tekstin välittämä informaatio. Alasivuilla tekstisisältöjä on jonkin verran yhtenäistetty ja taitettu sekä muotoiltu sisältöä uudelleen. Alasivujen tekstisisällöt kuuluvat työntekijöiden päivitysvastuulle.

Tule mukaan -osion uusiin pääsivuihin voi tutustua oheisten kuvien kautta, mutta parhaiten sivujen uudistuksia voi tarkastella työpöytäversion ja mobiiliversion osalta osoitteessa: www.iisalmenseurakunta.fi/tule-mukaan. Esimerkkikuva aiemmasta pääsivusta

(Kuva 24.) antaa vertailukohdan uudistuksille. Esimerkkikuivissa alatunnisteet eivät ole näkyvissä.

YLÄ SAVON SEURAKUNTAYHTYMÄ

**IISALMEN
SEURAKUNTA**

INFO JA ASIOINTI KIRKOT JA TILAT HALTALISMAAT YHTEYSTIEDOT PALAUITE

TULE MUKAAN
kerhot, ryhmät

TAPAHTUMAT
haku

PERHEIJHLAT
ja hautajaiset

APUA JA TUKEA
elämään

OSALLISTU
toimi, vaikuta

TUTKI USKOA

Iisalmen seurakunta · Tule mukaan · Jumalanpalvelukset ja uskonelämä

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä

- Luku- ja keskustelupiiri
- Raamatturyhmät- ja piirit
- Sanan- ja rukouksenillat
- Sitoinvirriseurat
- Teemallinen hartaushetki
- Lippuniemessä
- Eri kristillisten järjestöjen tapahtumia
- Apua ja tukea tarvitseville
- Lapsille ja lapsiperheille
- Koulukaisille
- Nuorille
- Rippikoulut
- Aikuisille
- Musiikki
- Lähetys- ja avustustyö
- Vapaaehtoistoiminta

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä

Iisalmen seurakunnan jumalanpalvelukset pidetään sunnuntaisin klo 10 Pyhän Ristin kirkossa (Haukiniemenkatu 10 b) ja klo 17 Kustaa Aadolfin kirkossa (Kirkkotie 20).

Jumalanpalveluksien ajat eri kirkkoissamme näet tapahtumakalenterista tästä.

Jumalanpalveluksessa saamme olla yhdessä rakastavan Jumalan edessä. Voimme hiljentyä ja rauhoittua elämän hyörinän keskellä sekä kokea yhteyttä toisten kanssa. Saamme tuoda kiitoksemme, pyyntömmä ja kaikki elämän asiat rukouksessa Jumalalle.

Seurakunta myös rukoilee kastettujen, avioliittoon kuuluttavien ja haetaan siunattujen puolesta. Jumalanpalveluksessa Jumala palvelee meitä sanan ja Pyhän ehtoollisen välityksellä.

Monimuotoiset jumalanpalvelukset

Jumalanpalvelukset ovat erilaisia musiikiltaan ja muulta toteutukseltaan. Monimuotoisuus antaa rikkaalla tavalla mahdollisuuden hiljentyä ja kokea elämyksiä yhdessä. Seurakunnassamme toteutetaan perinteisen messun ja sanajumalanpalveluksen lisäksi muunlaisia jumalanpalveluksia.

Tiikkutäkkimessussa saamme opetella nuoren seurakunnan veisuja, jotka ovat tuttuja mm. rippikoulusta. Kansanlaulukirkossa lauletaan kansanlaulujen sävelmiin tehtyjä hengellisiä lauluja. Perhemessussa ja vauvakirkkoissa eri sukupolvet kohtaavat toisensa. Niissä musiikkia, rukousta ja raamatun lukua toteutetaan lapset huomioon ottaen. Niiden sisältö tukee lasten kristillistä kasvatusta.

Tule mukaan kehittämään jumalanpalveluksia

Ihmiset ja aika muuttuvat, myös jumalanpalveluselämä muuttuu. Kutsomme Sinua antamaan osaamistasi ja ideoitasi jumalanpalvelusten suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Vastuuryhmä koostuu vapaaehtoisesta vetäjistä ja ryhmäläisistä. He kokoontuvat noin viikkoa ennen omaa jumalanpalvelusvuoroaan suunnittelemaan jumalanpalveluksen sisältöä ja tehtävänjakoa.

Vastuuryhmien tehtävänä voi olla esim. tervetuloitovotus, raamatunlukemisen ja esirukouksen valmistelu ja lukeminen, kolehdin kanto, rukous jumalanpalveluksen puolesta, saarnan toteuttaminen yhdessä papin kanssa ja musiikin toteuttaminen.

Tervetuloa mukaan kehittämään jumalanpalveluksia ja kokemaan osallistumisen iloa!

Jumalanpalvelusten ajankohdat ja tarkemman sisällön voit katsoa tapahtumista tai kysyä soittamalla p. 017 83351. Lisätietoja vastuuryhmien toiminnasta ja musiikista voi kysellä pastori Sami Saravuoma p. 044 7335 249, kirkkoherra Janne Bovellan p. 044 7335 200 ja kanttori Hannu Virpi p. 044 7335 251.

[Lue lisää jumalanpalveluksesta.](#)

Kati Ahomaa
pastori
044 733 5246
(017) 833 51
Faksi: 017 833 5233
Ilvolankatu 14b
74100 Iisalmi
Näytä lisätiedot >

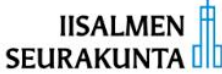
Riitta Auvinen
pastori
riitta.auvinen@evl.fi
044 733 5207
(017) 833 51
Faksi: 017 833 5233
Ilvolankatu 14b
74100 74100

Anu Backman
vt. pastori

Kuva 24. Jumalanpalvelukset ja uskonelämä -pääsivu ennen muutoksia.

YLÄ-SAVON SEURAKUNTAYHTYMÄ

**IISALMEN
SEURAKUNTA**

Hae sivustolta...

INFO JA ASIOINTI
KIRKOT JA TILAT
HAUTAUSMAAT
YHTEYSTIEDOT
PALAUTE

TULE MUKAAN
kerhot, ryhmät

TAPAHTUMAT
haku

PERHEJUHLAT
ja hautajaiset

APUA JA TUKEA
elämään

OSALLISTU
toimi, vaikuta

TUTKI LISKOA

Iisalmen seurakunta > Tule mukaan > Jumalanpalvelukset ja uskonelämä

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä

Jumalanpalvelus on seurakunnan toiminnan ydin. Kaikenlaiset jumalanpalvelukset ovat koko seurakuntaa varten, eli kaikille avoimia. Raamattuun ja uskon syvennyttään myös erilaisissa luku- ja keskustelupiireissä, Raamatturyhmissä, Sanan ja Rukouksenilloissa sekä muissa uskonelämän kokoontumisissa.

» Katso tulevat jumalanpalvelukset

Tapahtumia

	<p>Sanajumalanpalvelus su 11.11. klo 10.00 Pyhän Ristin kirkko</p>
	<p>Sanajumalanpalvelus su 11.11. klo 10.00 Pyhän Ristin kirkko</p>
	<p>Messu su 11.11. klo 17.00 Kustaa Aadolfin kirkko</p>
	<p>Messu su 11.11. klo 17.00 Kustaa Aadolfin kirkko</p>

« 1 2 ... »

Jumalanpalveluksia ja hartaushetkiä

Jumalanpalvelukset

Lasten ja perheiden kirkot

Sairaala- ja pienkotihartaudet

Teemallinen hartaushetki Lippuniemessä

Osallistu jumalanpalvelusten kehittämiseen

Uskonelämän kokoontumisia

Raamatturyhmät- ja piirit

Luku- ja keskustelupiiri

Miesten saunaillat

Sanan ja rukouksen illat

Naistenpäivä

Ota yhteyttä

Papiston yhteystiedot

Lähetä viesti

Kuva 25. Uudistettu Jumalanpalvelukset ja uskonelämä -pääsivu.

[KILJÄ MYÖN SEURAKUNTAKÄYTTÖMÄ](#)

**IISALMEN
SEURAKUNTA**

INFO JA ASOINTI
KIRJUT JA TEIAT
HAUTAMAAN
TIETTYSTIEDOT
PALAUTTE

TULE MUKAAN
Käsitteitä, ryhmiä
TAPPIETUMAT
Tukea
PERHEIDULAT
ja lastipajat
APUJA JA TUKEA
elämään
OSALLISTU
toimiin, verkostu
TUTKI USKOA

Iisalmen seurakunta > Tule mukaan > Lapsi ja lapsiperhe

Jäsenpalvelut ja yhteistyö

Käsitteitä ja palveluita

Lapsi ja lapsiperhe

Yhteistyö

Lapsen ja perheen leikit ja seurat

Lapsenkirjo

Perhekerhot

Pyhäinjoukot

Ruokakerrat

Taapereitit

Vierailut

Vierailut

Yhteisvierailut

Kokouskalenteri

Kuukausi

Käsitteitä

Käsitteitä

Muut

Lähetys- ja aineistot

Käsitteitä

Lapsille ja lapsiperheille

Tuotto kirkon toimintoihin kuuluu lapsi- ja lapsiperheille tarjottavista toiminnista. Erilaisia kerhoja, pyhäinjoukkoja ja muita ryhmiä kokoon tuodaan, lisäksi järjestämme erilaisia tapahtumia. Tervetuloa mukaan!

Seurakuntasi on sinua varten, sinut on kutsuttu!

Ajankohtaista

- **Päiväkerhoihin ilmoittautuminen alkaa 14.5.**
- **Koululaisten Kesisten Ilmoittautumiset 7.-9.5.**
- **Koko perheen Kesin-päivät: ti 26.6. klo 9-12**
- **Kesän retki ja leirit perheille**
- **Pop up -hiekkalaatikko-pyhäkökoulut**

Vierailut, perhepäivätoimet ja muut lasten kanssa aripäiviä viettäville aikuiset voivat tulla mukanaan, mutta jos mihin hiekkalaatikko-pyhäkökouluihin.

Tapahtumia

Pyhäkoulut
su 5.8. klo 18.00
Rumunla, Kulkuvuorontie 22

Pienten pyhä
su 20.8. klo 9.30 -10.00
Loppuniemen seurakuntakoti

< 1 2 >

Lastenkirkko

3-6-vuotiaiden oma kirkko
mukana.

[Lastenkirkko >](#)

Riitta Koskunen
Lapsityöryhmän johtaja
riitta.koskunen@iis.fi
044 722 5227
(017) 833 51
Telokki: 017 833 5233
Bredankatu 14b
71100 Iisalmi

Anu Naukkala
Johtava lapsityöryhmän johtaja
anu.naukkala@iis.fi
044 722 5225
(017) 833 51
Telokki: 017 833 5233
Bredankatu 14b
71100 Iisalmi

Kuva 26. Lapsille ja perheille -pääsivu ennen muutoksia.

YLÄ-SAVON SEURAKUNTAHYTYMÄ

IISALMEN SEURAKUNTA

INFO JA ASIOINTI

KIRKOT JA TILAT

HALTAUSMAAT

YHTEYSTIEDOT

PALAUTE

TULE MUKAAN
kerhot, ryhmät

TAPAHTUMAT
haku

PERHEJUHLAT
ja hautajaiset

APIA JA TUKEA
elämään

OSALLISTU
toimi, vaikuta

TUTKI USKOA

Iisalmen seurakunta > Tule mukaan > Lapsille ja lapsiperheille

Lapsille ja lapsiperheille

Täältä löydät tietoa seurakuntamme lapsille ja lapsiperheille tarjottavasta toiminnasta. Erilaisia kerhoja, pyhäkouluja ja muita ryhmiä kokoontuu viikoittain, lisäksi järjestämme erilaisia tapahtumia, retkiä ja leirejä.

Seurakuntasi on sinua varten, sinut on kutsuttu!

» Perhekerhot

Tapahtumia

Boffauskerho 9-13 vuotiaalle
ma 12.11. klo 17.00 -18.00
Edvin Laineen koulun, puukoulun sali

Lippuniemen aamupäiväarkki
ti 13.11. klo 9.00 -11.00
Lippuniemen seurakuntakoti

Nooan iltapäiväarkki Edvin Laineen koululla
ti 13.11. klo 14.00 -16.00
Edvin Laineen koulu

Puuhakerho 7-13 vuotiaalle
ti 13.11. klo 17.00 -18.00
Kokoontumistila Kellari

« 1 2 ... »

Kerhot ja tapahtumat

Lasten ja lapsiperheiden kirkot

Päiväkerhot

Perhekerhot

Pyhäkoulut

Vauvakutsut

Ristiäiset

Nooan iltapäiväarkit

Kouluikäisille

Lasten ja perheiden leirit ja retket

Tukea lasten ja perheiden elämään

Muulla verkossa

Puuhaa ja tekemistä verkossa
Lastenkirkko.fi

Kumminkaa.fi

Ota yhteyttä

Lapsityönohjaajien yhteystiedot

Lähetä viesti

Kuva 27. Uudistettu Lapsille ja lapsiperheille -pääsivu.

8.3 Apua ja tukea elämään -osio

Apua ja tukea elämään -sivun uudistuksessa on tavoiteltu lopputulosta, jossa kävijät löytävät eri avun ja tuen muodot nopeasti silmäilemällä (Kuva 28.). Pääsivulla toistuu Tule mukaan -osion uudistuksien ajatus, tehdä pääsivusta tavallaan navigointisivu alasivuille. Linkkilistaukset on toteutettu kuvan ja ohjaavan tekstin mahdollistamalla esitystyylillä. Aiemman pääsivun (Kuva 9.) pitkä tekstisisältö on jaoteltu teemojen mukaan alasivuille. Erityisesti mobiilikäyttäjien ei tarvitse enää etsiä avun ja tuen eri muotoja lukemalla pitkää tekstiä läpi. Sivun sisältö järjestyy hierarkisesti niin työpöytäversiossa kuin mobiilinäkymässä. Apua ja tukea elämään -pääsivu palvelee kävijöitä nyt nopeammin, eikä avun ja tuen löytymiseksi tarvitse lukea suurta määrää tekstiä, silmäily riittää.

Yhteystietojen nopea löydettävyyys on Apua ja tukea elämään -pääsivulla tärkeää ja siksi ne esitetään sivun aloittavassa tekstikappaleessa. Kriisitilanteiden yhteystiedot on sijoitettu työpöytäversion sivunäkymässä keskelle. Ympärillä oleva tyhjä tila vielä korostaa näiden yhteystietojen löydettävyyttä sivulla. Kriisitilanteiden yhteystiedot avautuvat haitarivalikosta. Ohjaava teksti sisältää kehoitteen ja kertoo selvästi mitä pitää tehdä: Yhteystiedot kriisitilanteissa – Avaa valikko ja soita. Lukkari toi alkusyksystä julkaisujärjestelmään uuden toiminnon työntekijöiden yhteystiedoissa näkyvään puhelinnumeroon ja sähköpostiosoitteeseen. Numeroa painamalla mobiilipuhelimella voi siirtyä suoraan soittamaan, sähköpostiosoitetta painamalla avautuu sähköpostisovellus. Tämän toiminnoin sain käyttöön myös tekstilinkissä. Kriisitilanteiden yhteystiedoista pääsee nyt suoraan soittamaan. Tästä syystä yhteystiedot on toteutettu haitarivalikolla. Mobiilikäyttäjän ei tarvitse väistellä numeroita estääkseen toiminnon aktivoitumisen silloin kun aikomus ei ole soittaa. Yhteystiedot tulevat esille, kun otsikkoa koskettaa tai klikkaa.

Apua ja tukea elämään -osion alasivut loin uudelleen sivumalliin, joka mahdollistaa sivunavigaation näkymisen. Aiempi sivumalli alasivuilla ei näyttänyt sivunavigaatiota. Käyttäjät ovat joutuneet navigoimaan alasivuille aiemman pääsivun alaosan linkkien kautta. Siirtyäkseen toiselle alasivulle on pitänyt palata pääsivulle ja skrollata pitkä tekstikappale alas, jonka alla linkit sijaitsivat. Suruun tarjottavaa apua esiteltiin aiemmalla pääsivulla pitkässä tekstikappaleessa monin tavoin. Kaikki suruun tarjottava apu ja tuki on koottu yhdelle sivulle. Sinne siirtyi Tule mukaan -osiosta sururyhmien alasivun

sisällöt. Uusi alisivu on pappien yhteystiedot listaava sivu, josta löytyy niin päivystävän papin puhelinnumero ja kaikkien pappien yhteystietolistaus.

Sivun linkeissä näkyvissä kuvavalinnoissa olen pyrkinyt pääsääntöisesti lähestymään ilmaistavaa asiaa saatavilla olevan avun, toivon ja valon kautta, välttäen ongelmakeskeisyyttä. Pääsääntöisesti kuvat ovat ilmaisista kuvapankkeista. Pappi tavattavissa -linkin kuva on kirkon kuvapankista ja sen rajasin puhetta pitävän papin kuvasta. Kekseliäisyyttä ja luovuutta on vaadittu kuvavalinnoissa. Apua ja tukea -sivuston kuvituksissa Päihde ja kriminaalityön -työn linkissä oleva kuva kaatuneesta viinilasista on käytössä muissakin seurakunnissa. Diakonien yhteystiedoissa näkyvä vektorikuva vaihtuu myöhemmin valokuvaksi.

8.3.1 Kuva uudesta Apua ja tukea pääsivusta

Apua ja tukea elämään -sivun aiemmin käytössä olleen version voi nähdä kuvasta 9. kappaleesta 6.4 Apua ja tukea elämään -pääsivu. Tässä oleva kuva uudesta sivusta on suuntaa antava. Voit katsoa sivua osoitteessa www.iisalmenseurakunta.fi/apua-ja-tukea.

IISALMEN SEURAKUNTA

YLÄ-SAVON SEURAKUNTA-YHTYMÄ

Hae sivustolta...

INFO JA ASIOINTI KIRKOT JA TILAT HAUTAUSMAAT YHTEYSTIEDOT PALAUTE

TULE MUKAAN kerhot, ryhmät TAPAHTUMAT haku PERHEJUHLAT ja hautajaiset **APUA JA TUKEA elämään** OSALLISTU toimi, vaikutu TUTKI USKOA

Iisalmen seurakunta > Apua ja tukea

Apua ja tukea elämään

Kun mieltäsi painaa yksinäisyys, suru, masennus, parisuhdehuolet tai mikä tahansa muu murhe, voit kääntyä seurakunnan työntekijöiden puoleen.

Vaikeiden asioiden kanssa ei ole hyvä jäädä yksin, vaan niistä on tärkeää puhua jonkun kanssa. Olipa mielessäsi iso tai pieni murhe, papit, diakoniatyöntekijät ja muut työntekijät ovat seurakuntalaisia varten.

Yhteystiedot:

- ▶ Diakoniatyöntekijät
- ▶ Papit

Jouluavustukset 2018

[Jouluavustukset 2018 haettavissa sähköisellä lomakkeella täällä >>](#)

Tapahtumia

Kynttilätapahtuma itsemurhan tehneen lähimmäisen...
su 18.11. klo 17.30
Vertaistukikeskus Louhentupa, Kirkonsalmentie 29

Mielenterveysviikon rovakikunnallinen kirkkopäivä
ti 20.11. klo 10.00
Useita paikkoja

« 1 2 ... »

Yhteystiedot kriisitilanteissa – Avaa valikko ja soita >

KIRKON Keskusteluapua
Luottamuksella, sinua kuunnellen

Kirkon keskusteluapua
Kirkon valtakunnallinen keskusteluapu on saatavilla palvelevan puhelimen, chatin, netin ja kirjeen kautta.

Diakoniatyöntekijöiden yhteystiedot
Elämän erilaisissa mieltä askarruttavissa asioissa ja tilanteissa voit kääntyä seurakunnan diakoniatyöntekijän puoleen.

Pappi tavattavissa
Papin kanssa voi keskustella esimerkiksi elämästä ja kuolemasta, uskosta ja epäuskosta, rakkaudesta ja vihasta, surusta, ilosta ja masennuksesta.

Ruoka-apua jaetaan taas joka maanantai! Taloudellinen tukeminen Surussa Sairaana ja sairaalassa Parisuhde- ja perheongelmiin apua Nuoren elämään apua

Päihde- ja kriminaalisyö

Kuva 28. Uudistettu Apua ja tukea elämään -pääsivu.

9 LOPPUPOHDINTA

Steven Krug (2006) kehottaa tekemään verkkosivusta päivänselvän tai vähintään itsensäselvän, sekä karsimaan teksteistä ensin puolet ja sitten vielä puolet. Käyttäjät eivät Krugin mukaan lue verkkosivuja, vaan silmäilevät niitä hyvin lyhyen hetken ja painelevat ensimmäisestä linkistä, joka etäisesti muistuttaa etsittyä asiaa. Käyttäjät eivät ole myöskään kiinnostuneita sivujen kokonaisrakenteesta tai pohdi, miten sivujen suunnittelija on tarkoittanut niitä käytettävän. (Mts. 11, 21, 37, 45.) Uudistuksissa Krugin ajatukset ovat olleet hyödyksi.

Uudistuksien tekemisen haastavin vaihe on ollut Lukkari -julkaisujärjestelmässä olevien valmiiden sivumallien testaaminen ja taivuttaminen haluttuun sommitteluun ja sisältöhierarkiaan. Lukkari-ohjesivuilla oleva sivugalleria (Lukkari-ohje 2018d) ei ole aivan ajan tasalla. Sivumalleissa saattaa olla uusia elementtejä tai muita muutoksia, jotka eivät näy galleriassa. Mikään ei myöskään kerro minkä kokoisena linkkilistaus eri esitystyy- leillä sivulla näkyy tai mihin suuntaa linkkirivi järjestyy. Sivumalleista ei myöskään käy ilmi, miten elementit järjestyvät mobiilinäkymässä. Edellä esitetyt asiat vaihtelevat paljon eri sivumalleissa. Tämän vuoksi sivumallit on täytynyt luoda sivustoon ja tuoda sisältöä elementteihin, sekä testata toimivuutta työpöytäversiossa ja mobiiliversiossa.

Uudistusten testaaminen, jota en opinnäytetyön sisällössä tuo esiin on toteutettu jokaisen sivun kohdalla, silloin kun sivumalli on valittu käyttöön. Niiltä osin kuin olen saavuttavuuteen voinut vaikuttaa, se rakentuu sivun otsikkojen ja navigaatiossa näkyvän sivun nimen yhteneväisyydestä, otsikon koon valinnan kautta ja kuvien alt-tekstien kautta. Hakukoneiden listauksissa näkyvä teksti sivun nimen alla tulee tuottaa aina, kun sivun luo. Julkaisujärjestelmä ei julkaise sivua, ennen kuin tämä osio on tehty. Teksti on lyhyt ja siinä suositellaan avainsanojen käyttämistä. Olen nähnyt, että jossain seurakunnissa tässä tekstissä on avainsanoja luettelona. Sama teksti seuraa esim. Facebook -julkaisuun sivua jaettaessa. Luettelot eivät siksi tule kysymykseen. Näistä syistä olen laatinut lyhyen esittelytekstin pyrkien huomioimaan hakukoneet ja somejulkaisut.

Opinnäytetyö on antanut mahdollisuuden oppia paljon uutta, täsmentänyt aiemmin opitua ja tuottanut uusia taitoja tekijälle. Verkkosivut eivät koskaan tule lopullisesti valmiiksi vaan ne kehittyvät tekniikan ja organisaatiossa tapahtuvien muutosten myötä. Joidenkin vuosien päästä sivusto saattaa näyttää hyvinkin erilaiselta. Uudistukset ovat mielestäni onnistuneita ja niissä on tavoitettu opinnäytetyön tavoitteet; visuaalisen ohjaavuuden ja

vuorovaikutuksen kehittäminen. Sivut palvelevat sekä työpöytäversion, että mobiiliversion käyttäjiä.

9.1 Kehitysehdotukset

Ennakoilmoittautumisen vaativat tapahtumat, leirit ja retket kannattaa koota yhdelle uudelle sivulle tapahtumalistausta hyödyntämällä. Ilmoittautumista edellyttävien tapahtumien näkyvyys on heikko erityisesti aikuisille suunnatussa toiminnassa. Työalojen yhteinen Ilmoittaudu-sivu parantaa löydettävyyttä ja kannustaa työntekijöitä luomaan myös nämä tapahtumat Lukkariin. Etusivulla lisänavigaatiossa olevan Nuorten ja kouluikäisten ilmoittautumissivun linkin voisi uuden sivun myötä vaihtaa kaikkia kohderyhmiä palvelevaksi.

Nuorisotyö viestii aktiivisesti sosiaalisessa mediassa omilla kanavillaan (Twitter, Instagram, Facebook). Kanavien linkit on nostettu uudistusten yhteydessä tekstilinkeinä Nuorille-sivun alkuun. Koska julkaisutoiminta on aktiivista, on sen hyvä näkyä myös Nuorisotyön verkkosivuilla. Kun Lukkarin toteuttama sivuston suojaus https-osoitteen muutoksineen on ohi, on oikea ajankohta luoda Nuorille -sivulle sosiaalisen median alisivu. Silloin kaikki käytössä olevat sosiaalisen median kanavat toimivat sivupohjissa upotettuina ja selattavina. Julkaisut tuovat elävyyttä sivustoon ja viestivät aktiivisesta monipuolisesta toiminnasta. Julkaisuvirran voi nähdä ja sitä voi selata sivustossa ilman omaa tiliä tai kirjautumista sosiaalisen median kanaville. Tätä ideaa kannattaa hyödyntää myös muiden seurakuntien nuorten sivuilla. Vapaaehtoistyön sivulla on nähtävillä upotettuna Vapaaehtoistyö.fi-sivu. Se on toteutettu uudistusten yhteydessä.

Kuvien lähteenä olen käyttänyt ilmaisia kuvapankkeja, kirkon ja Ylä-Savon seurakuntayhtymän kuvapankkia. Kuvavalinnat on toteutettu sellaisella tasolla, että sivut ovat julkaisukelpoiset. Nyt tehtyjen uudistusten ja sivumallien pohjalta on helppo lähteä suunnittelemaan seurakuntayhtymän kuvapankin päivitystä. Eri ryhmille ja aiheille on hyvä tuottaa jatkossa sellaisia kuvia, jotka sopivat linkkien yhteyteen ja toimivat myös ryhmiä koskevissa somejulkaisuissa. Kuvien sisällöissä olisi hyvä painottaa paikallisuutta ja paikallisia, tunnistettaviakin ihmisiä. Myös Lukkari suosittelee käyttämään kuvia, joista paikallisuus välittyy.

LÄHTEET

Budin, Raluca 2018. Carousels on Mobile Devices. Julkaistu 19.8.2018. Viitattu 1.11.2018. <https://www.nngroup.com/articles/mobile-carousels/>.

Google 2018. Analytics ohjeet. Viitattu 1.11.2018. <https://support.google.com/analytics/#topic=3544906>.

Jokela, Timo 2010. Navigoi oikein käytettävyyden vesillä: opas käytettävyysohjattuun vuorovai-
kutussuunnitteluun. Pello: Väylä-yhtiöt.

Jokela, Timo 2011. ISO 9241-210 Human-centred design for interactive systems. Mitä se on?.
Julkaistu 13.11.2011. Viitattu 1.11.2018. <http://iso9241-210.blogspot.com>.

Joonas Hirn 2016. Karhulla on asiaa: 9 tärkeintä Google Analytics -mittaria. Karhu Helsinki 2018.
Julkaistu 20.12.2016. Viitattu 1.11.2018. <https://www.karhuhelsinki.fi/9-tarkeinta-google-analytics-mittaria>.

Jussila M. & Leino A. 1999. net. –Verkkoviestinnän käsikirja. Hämeenlinna: Karisto Oy.

Keränen V., Lamberg N. & Penttinen J. 2003. Verkkojulkaisun hallinta. Porvoo: WS Bookwell.

Keränen, V., Lamberg, N. & Penttinen, P. 2003. Verkkojulkaisun hallinta. Porvoo: WS Bookwell.

Korpela Jukka K. & Tero Linjama 2003. Web-suunnittelu. Porvoo: WS Bookwell.

Korteso, Katleena 2009. Tekstiä ruudulla. Kirjoitamme verkkoon. Helsinki: Infor Oy.

Kotimaa Oy. Jäsen 360°-tutkimus 2012. Jäsen 360°-tutkimuksen esittely. Mikko Hintasala. Viitattu
1.11.2018. [https://www.innokyla.fi/documents/732384/d3a8900d-6914-44bb-a58b-
da0dd9745720](https://www.innokyla.fi/documents/732384/d3a8900d-6914-44bb-a58b-da0dd9745720) (pdf).

Kotimaa Oy. Jäsen 360°-tutkimus 2012. Jäsen 360°-tutkimuksen esittely. Mikko Hintasala. Viitattu
1.11.2018. [https://www.innokyla.fi/documents/732384/d3a8900d-6914-44bb-a58b-
da0dd9745720](https://www.innokyla.fi/documents/732384/d3a8900d-6914-44bb-a58b-da0dd9745720) (pdf).

Krug, Steaven 2006. Älä pakota minua ajattelemaan. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Kuutti, Wille 2003. Käytettävyys, suunnittelu ja arviointi. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy.

Lukkari-ohje 2018a. Kohderyhmä eli kenelle seurakunnan verkkosivut on tarkoitettu. Viitattu
1.11.2018. <http://lukkariohje.evl.fi/tietoa-lukkarista/kohderyhma>.

Lukkari-ohje 2018c. Tietoa Lukkarista ja ohjeita sivuston suunnittelijalle. Viitattu 1.11.2018.
<http://lukkariohje.evl.fi/tietoa-lukkarista>.

Lukkari-ohje 2018d. Sivumalligalleria. Viitattu 1.11. [http://lukkariohje.evl.fi/sivumallit/sivumalligal-
leria](http://lukkariohje.evl.fi/sivumallit/sivumalligalleria).

Mäki-Jaakkola, Petri 2015. Verkkosivujen suunnittelu. Julkaistu 13.2.2015. Viitattu 1.11.2018.
<https://www.makijaakkola.fi/verkkosivujen-suunnittelu/>.

Nielsen, Jakob 2006. F-Shaped Pattern For Reading Web Content (original study). Julkaistu
17.4.2006. Viitattu 1.11.2018. [https://www.nngroup.com/articles/f-shaped-pattern-reading-web-
content-discovered/](https://www.nngroup.com/articles/f-shaped-pattern-reading-web-content-discovered/).

Nielsen, Jakob 2012. Usability 101: Introduction to Usability. Julkaistu 4.1.2012. Viitattu 1.11. <https://www.nngroup.com/articles/usability-101-introduction-to-usability/>.

Sakasti 2018a. Graafinen ohjeistus. Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja seurakunnat. Viitattu 1.11.2018.

[http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/BBFF2F28AB6ECD0AC2257C6A0047D358/\\$FILE/Graafinen%20ohje%20seurakunnille%20paivitetty.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/BBFF2F28AB6ECD0AC2257C6A0047D358/$FILE/Graafinen%20ohje%20seurakunnille%20paivitetty.pdf).

Seurakuntien verkkohanke. Sisältöstrategia 2013. Viitattu 1.11.2018. [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/80C616E7BCCF0477C2257B8D003DCF78/\\$FILE/sis%E4lt%F6strategia_seurakuntienverkkohanke_v2.0.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/80C616E7BCCF0477C2257B8D003DCF78/$FILE/sis%E4lt%F6strategia_seurakuntienverkkohanke_v2.0.pdf).

Suomen standardisoimisliitto SFS ry 2017. Ergonomian ja käytettävyyden standardit. Viitattu 1.11.2018 https://www.sfs.fi/files/61/Ergonomia2017_web.pdf.

Suomen standardisoimisliitto SFS ry 2018. Usein kysyttyä. Viitattu 1.11.2018. https://www.sfs.fi/usein_kysyttya

Wii, Antti 2004. Käyttäjystävällisen sovelluksen suunnittelu. Helsinki: Edita Prima Oy.

Ylä-Savon seurakuntayhtymä. 2018a. Perustiedot. Viitattu 1.11.2018 <http://www.ylasavonseurakunnat.fi/Perustiedot>.

Ylä-Savon seurakuntayhtymä. 2018b. Viestintäohjelman 2017–2020 verkkotiivistelmä. Viitattu 1.11.2018. http://www.ylasavonseurakunnat.fi/documents/307919/16777112/Ylä-Savon+seurakuntayhtymän+viestintäohjelma_2017-2020_verkkotiivistelmä.pdf.